ELGO

Poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska, št. 2, 29. junij 2018, letnik XVI

6 *Poslovanje skupine Elektro Gorenjska v letu 2017*

32 *Pomen zagotavljanja sistemske storitve terciarne in sekundarne regulacije*

ELGO

Elgo št.2, junij 2018, tekoča št. 59, leto XVI
Elgo je poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska.

Uvodnik

3 Vsak zaključek prinaša nekaj novega

Aktualno

4 Mag. Bojan Luskovec, predsednik uprave Elektra Gorenjska, d. d., od 15. 9. 2010 do 14. 6. 2018
5 Dr. Ivan Šmon, MBA, predsednik uprave Elektra Gorenjska, d. d., od 15. 6. 2018
6 Poslovanje skupine Elektro Gorenjska v letu 2017
8 Z rezultati poslovanja družb zadovoljni, leto 2018 prinaša številne izzive
10 Transparentnost in GDPR: Praktična navodila
12 Le robustno omrežje končnim uporabnikom zagotavlja zanesljivo oskrbo
14 Elektro Gorenjska s svojo infrastrukturo ob bok Avstriji, Švedski, Švici, Luksemburgu
15 Komisija za etično poslovanje
16 Posledice decembrskega orkanskega vetra na 110 kV daljnovodu med Mostami in Bohinjem so odpravljene
17 Zelena luč za izgradnjo dvosistemskega daljnovoda od Kamnika do Visokega

18 **Odsev četrtletja**

Znanje je moč

22 Vseživljenjsko učenje pripomore k hitrejšemu odzivanju na spremembe
24 Sprejeli smo nov proces za vodenje projektov na področju informatike
26 Ustanoviti dijaško podjetje je neprecenljiva izkušnja

Zavezani kakovosti

28 Prejeli posebno zahvalo za širjenje kulture družini prijaznega podjetja
29 Kakovost poslovanja je rezultat razvoja znanj, inovativnosti in izboljšav

Iz Gorenjskih elektrarn

30 Ekološki učinki obnovljivih proizvodnih virov in razvojni projekti v letu 2017
32 Pomen zagotavljanja sistemske storitve terciarne in sekundarne regulacije

Promocija zdravja

34 Vaje proti stresu

Elektro Gorenjska smo ljudje

35 Kadrovske novice
Naj marčevski prispevek
Za lepši dan: Čarnost trenutkov

Za vsakogar nekaj

36 Kolesarjenje po dalmatinskih otokih
37 Kopitnik – 929 m
38 Društvo upokojencev Elektro Gorenjska
39 Nagradna križanka

Spoštovani!

Naj bo vsaka naslednja številka Elga še zanimivejša za branje tudi z vašo pomočjo! V uredništvu glasila Elgo bomo veseli vaših predlogov in prispevkov, prav tako pa tudi glasov, ki jih boste namenili avtorju vam najbolj zanimivega članka v posamezni številki.

Rok za oddajo prispevkov za mesec september in glasov za naj junijski prispevek: **27. julij 2018**.
Naslov: **urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si**
Vabljeni k sodelovanju!

Marko Vilfan

Izdajatelj: Elektro Gorenjska, podjetje za distribucijo električne energije, d. d.
Glavna urednica: dr. Mateja Nadižar Svet
Odgovorna urednica: mag. Renata Križnar
Predsednik uredniškega sveta: dr. Ivan Šmon, MBA
Člani uredniškega sveta: Aleš Ažman, MBA, Jože Gorenc, mag. Edvard Košnjek, mag. Matej Pintar
Uredništvo:
Elektro Gorenjska, d. d., glasilo Elgo, Ul. Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj
E-pošta: urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si
www.elektro-gorenjska.si

Oglasno trženje: telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600
E-pošta: info@elektro-gorenjska.si

Lektoriranje: Prevodnica, Prevajalska agencija, d. o. o.
Oblikovanje in prelom: Luka Kern s. p.
Tisk: Gorenjski tisk storitve, d. o. o.
Naklada: 800 izvodov

ISSN 1581-8020
Naslednja številka izide 28. septembra 2018.

Vsak zaključek prinaša nekaj novega

»Življenje ni sestavljeno iz želja, temveč iz dejanj vsakogar izmed nas.« – *Paolo Coelho*

Glavna urednica
dr. Mateja Nadižar Svet

22. maja 2018 so člani nadzornega sveta Elektra Gorenjska imenovali novega predsednika uprave Elektra Gorenjska. Dr. Ivan Šmon, MBA, naš sodelavec in dosedanji izvršni direktor Organizacijske enote storitve informatike, je svoj štiriletni mandat nastopil v sredini letošnjega junija. Ob tej priložnosti se v skupnem imenu zahvaljujem tudi našemu dosedanjemu predsedniku uprave mag. Bojanu Luskovcu za njegov dolgoletni izostren posluh za sodelavce, predvsem pa za sprejete pobude, ki smo jih uresničevali v skupnih letih delovanja. Ob tem nas je ves čas spremljalo tudi naše interno glasilo Elgo. Verjamem, da smo v letih skupnega sodelovanja postavili trdne osnove, s katerimi lahko tudi v prihodnje gradimo uspešno pot skupine Elektro Gorenjska na vseh področjih delovanja.

Ob tako pomembnem mejniku, kot je menjava uprave, smo zato nekaj uvodnih strani v junijskem Elgu namenili dosedanjemu in novemu predsedniku uprave.

Za vsebino, ki jo predstavljamo v internem časopisu Elgo, lahko zatrdim, da jo vedno izbiramo premišljeno, predvsem pa z mislijo, da bo koristna vam, spoštovane bralke in spoštovani bralci.

Tako smo tudi tokratno številko aktualno obarvali. V njej vam predstavljamo dogodke in vsebine, ki so uspešno zaznamovale prvo polovico leta 2018 in v katerih ste sodelovali tudi mnogi sodelavci.

Aprila smo distribucijska podjetja organizirala strateško konferenco elektrodistribucije, na kateri so govorniki opozorili na povečevanje porabe električne energije pri končnih uporabnikih in posledično izzive in pričakovanja distribucijskega sistema. Izzivi prihodnosti so digitalizacija, dekarbonizacija ogrevanja, e-mobilnost, integracija obnovljivih virov in drugo. To so dejavniki, ki bodo lahko delovali le ob predpostavki, da bo to omogočal elektrodistribucijski sistem.

V tokratni številki smo se dotaknili tudi uspešnega poslovanja podjetij v skupini Elektro Gorenjska v letu 2017 in aktivnosti, s katerimi smo rezultate predstavili javnosti.

Z novo uredbo o varovanju osebnih podatkov (GDPR), ki je stopila v veljavo 25. maja 2018, smo v podjetju izvedli veliko aktivnosti in postopkov z namenom, da še dodatno zaščitimo strojno in programsko opremo, predvsem pa sistematično zaščitimo in uredimo evidence uporabnikov, zaposlenih ter nekdanjih zaposlenih. Ob tem naj izpostavim, da bomo z vso skrbnostjo upravljali z vsemi podatki, s katerimi razpolagamo.

Poletje je po navadi čas oddiha. Naj bo tako tudi letošnje, da si bomo lahko vsi privoščili nekaj prostih dni, nabrali novih moči in jih s pridom usmerili v uresničevanje nove, posodobljene strategije podjetij v skupini Elektro Gorenjska. Njene priprave smo se skupaj s sodelavci lotili že v začetku letošnjega leta in z njenimi poudarki bomo v prihodnjih mesecih seznanjali tako sodelavce kot naše ostale deležnike. Z njo si namreč zastavljamo nove cilje in mejnike, s pomočjo katerih lahko uresničujemo prihodnje razvojne ambicije.

Mag. Bojan Luskovec
predsednik uprave Elektra Gorenjska, d. d.,
od 15. 9. 2010 do 14. 6. 2018

V Elektru Gorenjska zaposlen od leta 1975 dalje na različnih delovnih mestih.

Foto: Nejc Petrovič

Ko se zaprejo ena vrata, se odpro nova.

Ne glede na to, kje pristanemo, povsod mora biti prostor za spoštovanje, pogum, vedoželjnost, sočutje in kompromis.

Počasi, korak za korakom vsak od nas vstopa v nova življenjska poglavja. Sam nove izzive, ki mi jih prinaša življenje, sprejemam pozitivno in z optimizmom. V letošnjem letu se nameravam upokojiti, zato sem se odločil tudi za predčasni odhod z mesta predsednika uprave.

Vesel in ponosen sem, da sem bil lahko del tako pomembnega gorenjskega podjetja več kot 40 let. Z mnogimi smo soustvarili uspešne zgodbe, spletli prijateljske vezi in pozicionirali distribucijo v slovenski energetski prostor kot pomembnega akterja na poti k brezogljični družbi. Energetska prihodnost prinaša številne izzive, za katere sem prepričan, da jim boste zaposleni v skupini Elektro Gorenjska kos tako pogumno in vztrajno, kot ste jim bili že doslej.

Z zaupanjem v svojo ekipo sodelavk in sodelavcev se lažje premaguje izzive, premika meje in tudi aktivno vpliva na vse, ki sooblikujejo ali spreminjajo pogoje, od katerih je odvisno tudi poslovanje podjetja. In prav taki sodelavci ste me spremljali na uspešni poti, zato lahko podjetje zapuščam v dobri poslovni kondiciji.

Na tem mestu bi rad dejal vsakemu od vas: biti del ekipe zaposlenih Elektra Gorenjska je bil in je privilegij. Hvala vam za zaupanje; s ponosom sem vodil podjetje Elektro Gorenjska v zadnjih osmih letih.

Na tem mestu vsem želim veliko uspeha – v poslovnem in v zasebnem življenju. Vedno si vzemite čas za sočloveka, vsaka sekunda, namenjena sogovorniku, se vam bo obrestovala.

Dr. Ivan Šmon, MBA
predsednik uprave Elektra Gorenjska, d. d.,
od 15. 6. 2018

V Elektru Gorenjska zaposlen od leta 2013 naprej.

Foto: Nejc Petrovič

Vesel in ponosen sem, da mi je bila zaupana vloga predsednika uprave Elektra Gorenjska za naslednje štiriletno obdobje. Moja poslovna pot se je začela prav v Elektru Gorenjska pred 17 leti. Med različnimi vmesnimi zaposlitvami je bil del mene ves čas z Elektrom Gorenjska. Potrudil se bom, da bo podjetje še najprej poslovalo uspešno, predvsem pa, da boste zaposleni z veseljem in zadovoljni soustvarjali uspešno poslovno pot zaupanja vrednega gorenjskega podjetja.

Podjetje prevzemam od svojih predhodnikov v dobri kondiciji, ob sočasnem sprejemanju nove strategije podjetja, ki je v procesu osvežitve. Moja prva naloga bo sprejetje nove strategije, ki temelji na zagotavljanju enakopravnega in zanesljivega dostopa z nadstandardno uporabniško izkušnjo. Upoštevala bo izhodišča s cilji in pričakovanji večinskega lastnika – SDH, d. d., izhodišča nove prihajajoče evropske energetske zakonodaje in izhodišča novega regulatornega okvira za obdobje od 2019 do 2021, ki je trenutno še v javni obravnavi.

Poleg nenehnih vlaganj in rednega vzdrževanja infrastrukture se bomo v skupini Elektro Gorenjska v naslednjih letih bolj osredotočili na inženiring in izkoriščanje sinergij med podjetji v skupini Elektro Gorenjska ter na novo vlogo distribucijskega operaterja, ki naj bi postal nevtralen in osrednji akter trga prožnostnih storitev. Pridobitev lastne koncesije bo zaradi tega za nas še toliko pomembnejša. Prav tako bosta zelo pomembni digitalizacija in informacijska varnost, ki bosta zagotovo zahtevali dodatne vire. Ne glede na nove okoliščine bomo še naprej optimizirali poslovne procese in zmanjševali stroške poslovanja.

Za dobre rezultate podjetij ste ključni zaposleni, zato bo skrb za zaposlene pri mojem delu zasedla zelo pomembno mesto. Znanje, sodelovanje, odličnost, strokovnost, prijaznost, odprtost, kakovost, zaupanje, odgovornost, skrbnost, podjetniška inovativnost in športni duh morajo in bodo pri tem ostali na vrhu seznama vrednot, ki jih živimo v skupini Elektro Gorenjska, tako vodstvo kot vsi zaposleni.

Dosedanjemu predsedniku uprave se ob tej priložnosti zahvaljujem za odlično vodenje in za odlične rezultate skupine Elektro Gorenjska ter za njegovo zaupanje, da me je pred petimi leti sprejel nazaj v Elektro Gorenjska na delovno mesto pomočnika uprave.

Bojan hvala!

Monika Boltežar

Poslovanje skupine
Elektro Gorenjska v letu 2017

Skupina Elektro Gorenjska je tudi v letu 2017 poslovala zelo uspešno. Prihodki od prodaje so znašali 36 milijonov evrov, čisti dobiček pa 7,16 milijonov evrov. Za investicije je bilo v letu 2017 namenjenih 17 milijonov evrov.

Rezultati poslovanja

Celotni prihodki skupine Elektro Gorenjska so v letu 2017 znašali 42,6 milijona evrov, odhodki pa 34,6 milijona evrov. Dobiček pred obdavčitvijo je znašal 8 milijonov evrov. Čisti dobiček, to je dobiček po davkih, je znašal 7 milijonov evrov.

Doseženi rezultati posameznih družb v skupini in skupine ter ključni kazalci poslovanja so bili naslednji:

Realizacija v letu 2017	Elektro Gorenjska	Gorenjske elektrarne	GEK Vzdrževanje	Skupina
Čisti dobiček (v evrih) *celotni prihodki - celotni odhodki - davki*	7.164.584	407.545	18.544	6.974.762
ROA (v %) *čisti dobiček po obdavčitvi / povprečna sredstva*	3,2	2,2	4,9	3,1
ROE (v %) *čisti dobiček po obdavčitvi / povprečni kapital*	4,9	2,3	14,6	5,1
Dodana vrednost na zaposlenega *dodana vrednost / število zaposlenih*	108.148	141.355	46.590	107.290
Število zaposlenih *na dan 31. 12. 2017*	280	15	13	308

Poleg družb Gorenjske elektrarne in GEK Vzdrževanje skupino Elektro Gorenjska sestavljata še pridruženi družbi ECE in Soenergetika. V družbi ECE ima družba Elektro Gorenjska 25,67 % delež, v družbi Soenergetika pa imajo Gorenjske elektrarne 25 % delež. Družba ECE je leto 2017 zaključila s čistim dobičkom v znesku 2 milijona evrov, Soenergetika pa s čistim dobičkom v znesku 546 tisoč evrov.

Na poslovanje matične družbe **Elektro Gorenjska** je v letu 2017 pomembno vplivalo dosledno izvajanje strategije družbe in sledenje temeljnemu cilju poslovanja družbe, to je zagotavljanju najkakovostnejše oskrbe z električno energijo v Republiki Sloveniji. Strategija vlaganj v kakovostno omrežje se je izkazala za pravilno, saj je družba prav na račun kakovostnih storitev uspela preseči zastavljene finančne cilje za leto 2017 ter dosežene rezultate v letu 2016.

Gorenjske elektrarne so leto 2017, v katerem so uspešno izpeljale izčlenitev dejavnosti vzdrževanja na novoustanovljeno družbo GEK Vzdrževanje, zaključile z dobičkom. Dosežen rezultat je bil sicer pod načrtovanim in doseženim v letu 2016, saj so bili hidrološki pogoji slabši, nekaj za leto 2017 načrtovanih projektov učinkovite rabe energije pa se je zamaknilo v leto 2018. Ker je družba pri svoji osnovni dejavnosti zelo odvisna od vremenskih pogojev, se intenzivno usmerja k projektom učinkovite rabe energije in upravljanja z energijo.

Za družbo **GEK Vzdrževanje** je bilo leto 2017 prvo leto poslovanja. Družba je večinoma izvajala vzdrževalne storitve za družbi Gorenjske elektrarne in Elektro Gorenjska in pri tem ustvarila 18 tisoč evrov dobička.

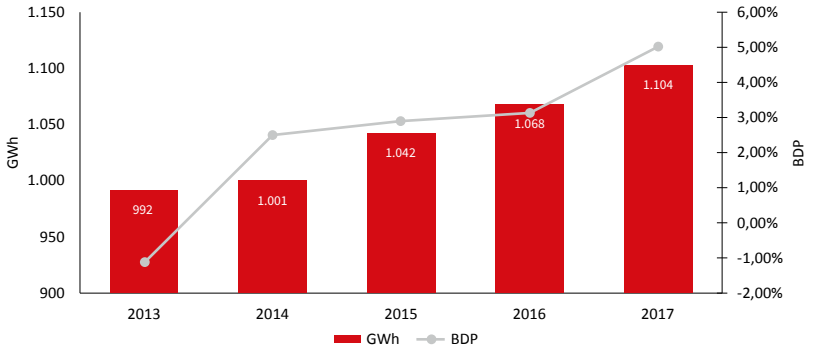
Količine proizvedene električne energije

V letu 2017 so Gorenjske elektrarne proizvajale električno energijo v 16 hidroelektrarnah, 19 sončnih elektrarnah ter 5 kogeneracijah. Skupno je bilo proizvedene 52.099 MWh električne energije, kar je 9,7 % manj kot v letu 2016 in 2,6 % manj, kot je bilo načrtovano. Ključni razlog za nižjo proizvodnjo v letu 2016 so bili slabši hidrološki pogoji.

Vrednostno je v letu 2017 največ prihodkov od prodane električne energije (57,4 %) predstavljala električna energija, proizvedena v hidroelektrarnah, sledi proizvodnja v sončnih elektrarnah (34,6 %) in kogeneracijah (8,0 %).

Količine distribuirane električne energije

Po omrežju družbe Elektro Gorenjska je bilo v letu 2017 distribuirane 1.104 GWh električne energije oziroma 3,3 % več kot v letu 2016. Razlog za rast količine distribuirane električne energije v letu 2016 je posledica gospodarske intenzitete.

Distribucija električne energije po omrežju od leta 2013 do 2017 raste

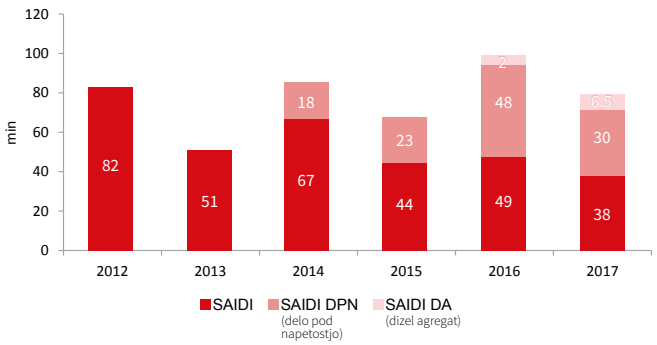
Investicije in vzdrževanje

Za investicije v srednje- in nizkonapetostno omrežje, v okviru katerih smo v letu 2017 izvajali širitve in predelave SN-omrežja za sanacijo kritičnih predelov omrežja oziroma za zagotavljanje boljše robustnosti omrežja, je bilo porabljenih 9 milijonov evrov. V okviru teh investicij smo največ sredstev namenili za priklop novega odjemalca kisikarne Messer s končno močjo 6 MVA, izgradnjo nove 18-cevne kabelske kanalizacije v sklopu letališkega kompleksa Brnik, kablitev 20 kV omrežja na območju Sorice, od Gosteč do Sore pri Medvodah, od Cerkelj do Češnjevka in vasi pod Krvavcem, za kablovod na Šmarjetno goro, od Podljubelja do Ljubelja idr. Za investicije v visokonapetostno omrežje smo porabili 4 milijone evrov.

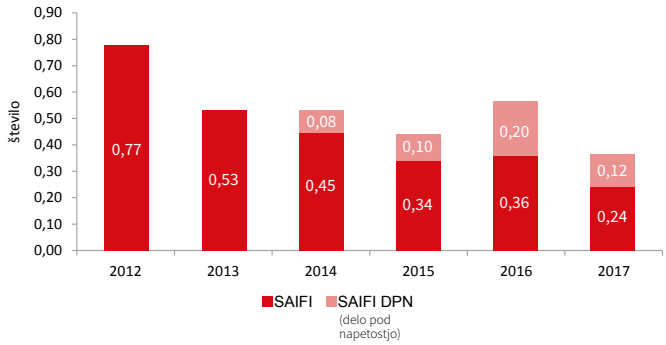
Poleg novih investicij in dograditev skupina skrbi tudi za ustrezno vzdrževanje elektroenergetskih objektov in naprav. V letu 2017 so stroški vzdrževanja znašali nekaj več kot 900 tisoč evrov, kar je podobno kot v letu 2016.

Z natančnim načrtovanjem investicijskih in vzdrževalnih del ter aplikativno podprtim projektnim vodenjem je skupini v zadnjih nekaj letih uspelo doseči oziroma vzdrževati relativno visoke faktorje zanesljivosti napajanja (SAIDI, SAIFI …). Tako kot v preteklih letih smo tudi v letu 2017 nadaljevali z aktivnim izvajanjem revizij transformatorskih postaj z metodo dela pod napetostjo (DPN).

S kakovostjo omrežja je povezan tudi delež izgub v omrežju, ki se iz leta v leto znižuje. Leta 2015 je delež izgub na preneseno električno energijo znašal 4,65 %, leta 2016 4,58 %, leta 2017 pa je znašal 4,31 %.

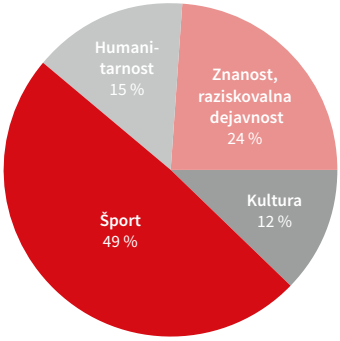
Povprečno število trajanja prekinitev na odjemalca po letih

Povprečno število načrtovanih prekinitev na odjemalca po letih

Družbena odgovornost

Družbe v skupini Elektro Gorenjska so tudi v letu 2017 podprle številne sponzorske in donacijske projekte. Pri podpori športnih, kulturnih, izobraževalnih, humanitarnih in okoljskih projektov so skrbele za enakomerno razpršenost, odgovoren odnos do uporabnikov in spoštovanje predpisane zakonodaje.

Deleži v letu 2017 izplačanih sponzorskih in donacijskih sredstev za posamezne namene

Zavezani h kakovosti tudi v letu 2018

V letu 2018 bomo aktivno nadaljevali s projektom upravljanja organizacijske kulture, katerega ključni cilj je povečati stopnjo zavzetosti zaposlenih. Kot ambasador korporativne integritete bomo širili zavedanje o pomenu poslovanja v skladu z zakonodajo in etičnimi standardi kot enega izmed temeljnih načel družbeno odgovornega delovanja v slovenskem gospodarstvu nasploh. Model poslovne odličnosti in poslovanje v skladu s politiko kakovosti je stalnica družbe, ki jo nadaljujemo tudi v letu 2018. V letu 2018 smo pristopili k ponovnemu noveliranju strategije za obdobje 2018–2020.

Pogovor s predsednikom nadzornega sveta Elektra Gorenjska mag. Samom Logarjem

Besedilo in foto: mag. Renata Križnar

Z rezultati poslovanja družb zadovoljni, leto 2018 prinaša številne izzive

O rezultatih poslovanja družb v skupini Elektro Gorenjska in nadaljnjih načrtih smo se za tokratno številko pogovarjali s predsednikom nadzornega sveta mag. Samom Logarjem.

1. Kot član in hkrati predsednik nadzornega sveta podjetja Elektro Gorenjska delujete že od leta 2013. Z delovanjem podjetij ste tako dobro seznanjeni. Kako bi ocenili poslovanje podjetja in skupine v teh letih?

Podjetje Elektro Gorenjska je pred štirimi leti sprejelo strategijo razvoja. Ta je določila tudi delovanje skupine in vsakoletne poslovne plane, ki so bili v preteklih letih uspešno realizirani. Glede aktivnosti na ravni skupine naj izpostavim uspešno izveden projekt združitve Elektro Gorenjska Prodaja z družbo ECE. Združena družba danes predstavlja pomembnega igralca na trgu prodaje električne energije v Sloveniji in napreduje v smeri pričakovanega donosa na lastniški kapital Elektra Gorenjska.

V preteklem strateškem obdobju je bila začrtana tudi nova strateška in organizacijska smer delovanja družbe Gorenjske elektrarne. Ta je odločneje stopila na pot preobrazbe v družbo za upravljanje z energijo. Poleg proizvodnje električne energije se je strateško usmerila v razvoj novih tržnih produktov in storitev, povezanih s proizvodnjo iz drugih obnovljivih virov, e-mobilnost, smart oz. net metering in v projekte učinkovite rabe energije.

Matična družba je od leta 2013 ves čas napredovala. Strateško je bila usmerjena v razvoj distribucijskega omrežja in v modernizacijo poslovanja s prenovo procesov ter njihovo digitalizacijo oz. informatizacijo. Elektro Gorenjska se v primerjavi z drugimi elektro distribucijami po kriteriju uspešnosti poslovanja in kazalnikih kakovosti uvršča v sam slovenski vrh. Izpostaviti moram, da se je družba odločno soočila s povečanim prenosom električne energije, z rastjo števila uporabnikov omrežja in njihovimi sodobnimi zahtevami.

Če zaokrožim, lahko ugotovim, da so po oceni nadzornega sveta družbe v skupini Elektro Gorenjska v preteklem štiriletnem obdobju poslovale zelo uspešno. Razlogi za to pa niso skriti le v pravih strateških usmeritvah in smelih poslovnih odločitvah vodstva, temveč so k temu odločilno prispevali vsi zaposleni v podjetju ter pozitivni odnosi z drugimi deležniki na vseh ravneh poslovnega sodelovanja.

2. Kateri so ključni poslovni rezultati, s katerimi Elektro Gorenjska izstopa?

Družba v zadnjem strateškem obdobju iz leta v leto krepi poslovne rezultate. Če primerjamo kazalnike poslovne uspešnosti in kakovosti poslovanja Elektra Gorenjska, sodi med vodilne družbe v primerjavi z drugimi distribucijami. V zadnjih štirih letih beleži primerno in načrtovano rast kazalnikov, sploh rast EBIT in EBITDA, kar se posledično odraža tudi v rasti čistega dobička. Ta se je v zadnjih štirih letih več kot podvojil, iz 3,1 milijona evrov v letu 2013 je zrastel na 7,2 milijona evrov v letu 2017. Pozitiven je tudi trend donosnosti kapitala, opazna je rast kazalnikov gospodarnosti poslovanja, dodane vrednosti in še posebej čisti dobiček na zaposlenega. Posebej lahko izpostavim tudi prepričljive rezultate na področju zagotavljanja kakovosti oskrbe z električno energijo, kar kažeta kazalnika SAIDI in SAIFI in spremljanje podatka o zmanjševanju izgub v omrežju.

Pri izpostavljanju poslovnih rezultatov ne smem spregledati še enega pomembnega podatka. Nadzorni svet ugotavlja, da je družba zabeležila napredek pri kazalnikih, ki so povezani z zavzetostjo in zadovoljstvom zaposlenih, kar izpostavljam zaradi zavedanja in spoštovanja dejstva, da so zaposleni v družbah v skupini Elektro Gorenjska pomemben element poslovnega uspeha.

3. Kateri so ključni cilji oziroma načrti, ki ste si jih zadali v nadzornem svetu v letošnjem letu?

Pred nami je sprejem nove strategije razvoja skupine Elektro Gorenjska. Cilji so ambiciozno zastavljeni. Želimo si krepitev oziroma nadaljevanje trenda dobrih poslovnih rezultatov in kazalcev kakovosti delovanja. V tej smeri bo skupina Elektro Gorenjska v letošnjem letu nadaljevala s prenovo poslovnega modela in z digitalno transformacijo poslovanja, posvečala bo več pozornosti izboljšavam na področju načrtovanja in izvedbi investicij ter skrbela za integracijo novosti, ki jih prinaša hiter razvoj dejavnosti v Evropi.

Ko govorimo o matični družbi Elektro Gorenjska, so letošnji ključni cilji vezani na doseganje načrtovanega obsega izgradnje novega in modernizacije obstoječega distribucijskega omrežja, zagotavljanje njegovega kakovostnega in neprekinjenega

delovanja, nadaljevanje nadgradnje sistema vodenja, regulacije in zaščite sistemov ter krepitve učinkovite in povezane informacijske podpore. Vzporedno bo družba izvajala optimizacijo poslovnih procesov in posvečala pozornost nadaljnjemu razvoju sistema skladnosti poslovanja in upravljanja s tveganji. Vse navedeno bo kratkoročno usmerjeno v analizo nastajanja vsebine novega regulatornega okvira (od 1. 1. 2019 dalje), ki ga pripravlja Agencija za energijo. Pripraviti se bo torej treba na nove izzive, ki nas v zvezi s tem čakajo v naslednjih letih.

»Cilji skupine Elektro Gorenjska bodo tudi v prihodnje usmerjeni v spremljanje postopka prestrukturiranja družbe Gorenjske elektrarne iz družbe za proizvodnjo električne energije v družbo za upravljanje z energijo, povečevanje učinkovitosti obstoječih proizvodnih objektov s posodobitvijo avtomatizacije in monitoringa ter odločnejši nastop na trgu storitev za povečevanje učinkovite rabe energije, e-mobilnosti in energetskega varovanja okolja.«

Pri družbi ECE, kjer ima Elektro Gorenjska pomemben lastniški delež, pa bo cilj povečevati donosnost in izkoriščati sinergije, in sicer ne le z večjo vključenostjo v upravljanje in spremljanje poslovanja te družbe, temveč tudi v iskanju novih možnostih za nadaljnje povezovanje z drugimi družbami na trgu prodaje električne energije. Naj omenim, da v tej smeri že poteka projekt povezovanja prodajnih družb in družbe Holding Slovenske elektrarne, ki je bil začet v letu 2016 in bi moral biti v primeru izkazanih sinergij in poslovnih koristi zaključen konec letošnjega leta.

4. Pred kratkim je nadzorni svet izbral novega predsednika uprave, ki je mandat nastopil 15. junija 2018. Kaj pričakujete od novega predsednika uprave?

Kadrovska funkcija nadzornega sveta je ena njegovih pomembnejših nalog. Menim, da je celo najpomembnejša. Temu primerno je nadzorni svet skrbno načrtoval in izvedel postopek izbire, ki je potekal od novembra 2017. Nadzorni svet je maja letos postopek zaključil z izborom novega predsednika uprave družbe Elektro Gorenjska.

Dosedanji predsednik uprave mag. Bojan Luskovec je svojo vlogo opravil izjemno predano in odgovorno. Skrbno in strokovno je sledil zastavljenim ciljem. To ne nazadnje dokazujejo zelo dobri rezultati poslovanja skupine Elektro Gorenjska. Glede na postavljene strateške in poslovne cilje njegovo delo ni bilo enostavno, še posebej ni bilo enostavno dosegati individualno določenih ciljev uspešnosti, ki mu jih je zastavil nadzorni svet. Lahko rečem, da je pri vodenju odlično izkoristil svoje poznavanje dejavnosti, izkušnje in zrelost ter močno izraženo spretno in pozitivno komunikacijo. Vse to je znal uporabiti v pravi kombinaciji, še posebej v trenutkih preizkušenj in izzivov, ki jih v preteklem skoraj petletnem obdobju ni manjkalo.

Za novega predsednika uprave je nadzorni svet izbral dr. Ivana Šmona, ki je že doslej deloval v družbi. Dr. Šmon zelo dobro pozna delovanje družbe in skupine, zato verjamem, da bo odgovorno, skrbno, predvsem pa strokovno in skladno s sprejetimi vrednotami družbe opravljal zaupano nalogo. Pričakovanja nadzornega sveta so zato utemeljeno visoka. Ne gre le za pričakovanje v zvezi z nadaljevanjem že omenjenega trenda uspešnega poslovanja skupine Elektro Gorenjska, temveč gre ob tem za visoka pričakovanja na področju oblikovanja ambiciozne strategije razvoja skupine Elektro Gorenjska in v sklopu le-te nadgradnje poslovnega modela in modernizacije poslovanja, ki bosta zagotavljala učinkovitost, dolgoročno rast in stabilnost poslovanja. Pričakuje se torej razvoj na področju izvajanja osnovne dejavnosti družb v skupini, ob tem pa tudi močan angažma na področju razvoja in inovativnosti ter iskalca novih tržnih priložnosti, kar bo skupini omogočilo sledenje izjemno hitremu razvoju dejavnosti. Delo oz. vodenje skupine v naslednjih letih bo vse prej kot lahko, zato dr. Šmonu ob tej priložnosti želim uspešno delo, premišljene in kreativne vodstvene odločitve ter odlično sodelovanje s sodelavci, z delničarji, lokalno skupnostjo in drugimi deležniki.

5. Kaj kot nadzorni svet pričakujete od zaposlenih pri uresničevanju načrtov in ciljev? Na kaj ne smejo pozabiti na svoji poti?

Nazorni svet goji zaupanje in spoštovanje do vseh zaposlenih. Zaveda se, da je uspeh skupine Elektro Gorenjska plod njihovega znanja in izkušenj ter vsakodnevnega prizadevanja pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Verjetno ni treba posebej omenjati pomena visoke zavzetosti in motiviranosti zaposlenih pri izpolnjevanju letnih poslovnih ciljev. Prav zato bi izpostavil pričakovanja nadzornega sveta predvsem na področju kreativnega in aktivnega vključevanja zaposlenih v proces nastajanja in nato izvajanja strategije skupine Elektro Gorenjska. Razumevanje vizije, poslanstva ter strateških ciljev in projektov je izjemnega pomena, saj lahko tako dobro razumemo tudi razloge za vsakodnevno opravljanje svojega poslanstva. Ne sme pa se pozabiti, da je treba cilje uresničevati ob spoštovanju vrednot, ki povezujejo zaposlene v Elektru Gorenjska in so temeljno zagotovilo za sedanje in prihodnje uspehe.

Sodelavcem skupine Elektro Gorenjska želim, da se na delovnem mestu počutijo spoštovane, da so pri delu zavzeti in da še naprej vidijo možnosti strokovnega oz. profesionalnega razvoja. Delovno okolje je prostor, kjer lahko vsakdo v pozitivno naravnani organizacijski kulturi krepi svoj vsestranski osebni potencial in uresniči inovativne oz. kreativne zamisli. Slednje so vedno več kot dobrodošle.

6. Imate misel ali moto, ki mu ostajate zvesti tako v poklicnem kot v osebnem življenju?

Ob tem vprašanju me misel vodi do izjave Winstona Churchilla, ki je rekel: »Potreben je pogum, da si upaš vstati in povedati svoje, prav tako pa je potreben pogum, da sedeš in poslušaš.« Gre za koristen napotek v poklicnem in osebnem življenju.

Gospod predsednik, hvala za pogovor.

Špela Dolinar

Transparentnost in **GDPR**: **Praktična navodila**

Zahteve po preglednosti v okviru GDPR

V skladu z načelom odgovornosti mora biti upravljavec osebnih podatkov sposoben dokazati, da se osebni podatki obravnavajo pregledno glede na posameznika, na katerega se nanašajo. Te obveznosti se začnejo v fazi zbiranja osebnih podatkov in se uporabljajo »v celotnem življenjskem ciklu obdelave«.

Čeprav preglednost podatkov v GDPR ni izrecno opredeljena, se le-ta kaže v obliki posebnih praktičnih zahtev za upravljavce podatkov in obdelovalce, kot je določeno v členih 12 do 14 (splošna pravila o preglednosti, ki veljajo pri zagotavljanju informacij in komunikacijah s posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki), o njihovih pravicah (členi 15 do 22) in v zvezi s kršitvami varstva osebnih podatkov (člen 34).

Ta pravila določajo, da morajo biti informacije ali sporočila posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, jedrnate, pregledne, razumljive in lahko dostopne ter morajo uporabljati jasen in preprost jezik, zlasti če se obdelava osebnih podatkov nanaša na otroke. Informacije torej ne smejo vsebovati »preveč pravnega, tehničnega ali specialističnega jezika ali terminologije.« Informacije ali sporočila je potrebno posredovati v pisni obliki ali z drugimi sredstvi, vključno z elektronskimi sredstvi, kjer je to primerno ali ustno na zahtevo. Nenazadnje je treba informacije ali sporočila posredovati brezplačno oz. le-te ne smejo biti pogojevane s plačilom ali z nakupom blaga ali storitve.

Kaj pomeni »jedrnato, pregledno, razumljivo in lahko dostopno«?

Namen te zahteve je zmanjšati obremenjevanje posameznikov z informacijami. Potrošniki vse bolj cenijo podjetja, ki jedrnato komunicirajo z njimi, glede na to, da za mnoge od nas stalno bombardiranje z informacijami pomeni eno najbolj zoprnih reči sodobnega življenja.

Da bi izpolnili to zahtevo, informacijski pooblaščenci (v nadaljevanju: IP) predlagajo, da jasno razlikujemo informacije in komunikacijo s posamezniki, na katere se podatki nanašajo, od drugih informacij, ki niso povezane z zasebnostjo, kot so npr. pogodbena določila.

Da bi zagotovili, da so informacije »razumljive«, moramo kot upravljavci zbirk osebnih podatkov oceniti, kako jih povprečen posameznik ciljne publike razume, in jih po potrebi prilagoditi.

Kot primer dobre prakse moramo upravljavci osebnih podatkov jasno opredeliti, katere bodo najpomembnejše posledice obdelave. Z drugimi besedami, upravljavci se moramo vprašati: »Kakšen vpliv bo specifična obdelava dejansko imela na posameznika, na katerega se podatki nanašajo?«

Upravljavci podatkov lahko tudi omogočimo, da so informacije in komunikacija enostavno dostopni posameznikom, na katere se nanašajo, tako da jim jih neposredno posredujejo. Na spletni strani mora biti povezava na Splošne pogoje varstva osebnih podatkov jasno vidna na vsaki strani. V aplikaciji pa nikoli ne bi smela biti več kot »dva klika stran«.

Na kaj se nanaša »pisno ali kako drugače«?

Privzeti način posredovanja podatkov ali komunikacije s posamezniki, na katere se podatki nanašajo, je v skladu z 12. členom v pisni obliki. Vendar pa se lahko uporabijo tudi druge oblike. Na spletnih mestih lahko poleg večplastnih izjav oz. obvestil o zasebnosti upravljavci podatkov vpeljemo ad hoc ali »pravočasna« pop-up obvestila (ki zagotavljajo specifične Splošne pogoje varstva osebnih podatkov le, če je pomembno, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, to prebere).

Katere podatke je treba posredovati posameznikom, na katere se podatki nanašajo?

Posameznikom, na katere se osebni podatki nanašajo, je treba zagotoviti različne vrste informacij. Te lahko vsebujejo od tega, kako se obrnete na upravljavca podatkov, do informacij o vključeni logiki ter o možnih posledicah samodejnega odločanja in profiliranja, če se ga uporablja.

Upravljavci podatkov smo posamezniku, na katerega se nanašajo podatki, dolžni posredovati tudi informacije o

njegovih pravicah (člen 13/II (b) in 14/II (c) in olajšati uresničevanje teh pravic (členi 15 do 22). Pri tem morajo upoštevati tudi načelo preglednosti. Vseeno pa moramo biti kot upravljavci podatkov zmožni dokazati, kako za nas veljajo nacionalne določbe, in sporočiti posamezniku, kako upoštevamo nacionalno zakonodajo.

Kako bi bilo treba posredovati informacije posameznikom, na katere se podatki nanašajo?

Upravljavci podatkov moramo sprejeti »ustrezne ukrepe« za preglednost informacij. Kaj je primerno, se razlikuje glede na izdelek ali storitev, pa tudi glede na naravo uporabniškega vmesnika ali izkušenj.

Najpomembneje je, da upravljavec podatkov podvzame aktivne korake, da bi informacije posredoval posameznikom, na katere se podatki nanašajo. Zato posamezniki, na katere se podatki nanašajo, ne bi smeli biti primorani sami aktivno iskati informacije ali jih najti med drugimi informacijami. Ob spremembi splošnih pogojev varovanja osebnih podatkov moramo upravljavci spremembe sporočiti na način, ki zagotavlja, da bo večina prejemnikov spremembo dejansko opazila. E-poštno obvestilo o spremembah politike zasebnosti bi moralo biti namenjeno izključno komunikaciji o teh spremembah in ne bi smelo vsebovati še tržne vsebine. Poleg tega pa zahteva, da posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, redno preverjajo spletno stran o spremembah ali posodobitvah pravilnika o zasebnosti, šteje ne samo za nezadostno, temveč tudi nepošteno v smislu člena 5/I (a).

Kdaj je treba posredovati informacije posameznikom, na katere se podatki nanašajo?

Informacije za posameznike, na katere se podatki nanašajo, morajo biti pravočasno posredovane, čeprav se zahtevani časovni okvir spreminja glede na vrsto osebnih podatkov, ki jih zbere upravljavec podatkov.

Kadar se uporablja 13. člen (tj. za zbiranje osebnih podatkov, ki jih posreduje posameznik ali se zberejo z opazovanjem), je treba informacije zagotoviti v času pridobivanja osebnih podatkov.

Kadar se uporablja 14. člen (tj. za zbiranje osebnih podatkov od upravljavca, ki je tretja oseba, javno dostopnih virov, posrednikov podatkov ali drugih posameznikov, na katere se podatki nanašajo), morajo biti informacije posredovane v razumnem roku in najpozneje v enem mesecu po pridobitvi osebnih podatkov. Vendar se lahko ta zahteva iz člena 14/III (a) omeji s členom 14/III (b). Če se osebni podatki uporabljajo za komunikacijo s posameznikom, na katerega se podatki nanašajo, morajo biti informacije posredovane najkasneje ob prvem komuniciranju s posameznikom, na katerega se podatki nanašajo. Poleg tega lahko člen 14/III (c) tudi skrajša enomesečni rok iz člena 14/III (a). Če so osebni podatki razkriti tretji osebi, je treba informacijo posredovati najkasneje ob prvem razkritju. Ne glede na ta pravila IP priporoča, da upravljavci podatkov informacije posredujejo pred potekom določenih rokov.

Četudi se splošni pogoji varovanja osebnih podatkov dolgo časa ne spremenijo, IP navaja, da morajo upravljavci ponovno seznaniti posameznike z obsegom obdelave osebnih podatkov v ustreznih intervalih. Upravljavec podatkov mora tudi obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če namerava obdelovati podatke za drug namen, razen tistega, za katerega so bili prvotno zbrani. Čeprav je obdelava, ki je nezdružljiva s prvotnim namenom, prepovedana, pa za nadaljnjo obdelavo za združljive namene (kot je določeno v členu 6/IV) veljajo zahteve iz členov 13/III in 14/IV. Razumno obdobje naj preteče med tem, ko so posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, obveščeni, in ko se začne nadaljnja obdelava. Namen tega obdobja je, da imajo posamezniki, na katere se podatki nanašajo, možnost razmisliti o nadaljnji obdelavi (in morebiti uveljaviti svoje pravice v zvezi s tem).

Ali obstajajo izjeme?

Edina izjema, ki velja za obveznost upravljavca podatkov iz 13. člena, da priskrbi informacije, je, kadar ima posameznik, na katerega se podatki nanašajo, že te informacije. 14. člen sicer ureja še daljši seznam izjem, kadar in kolikor se izkaže, da je zagotavljanje takih informacij nemogoče ali bi vključevalo nesorazmeren napor ali če bi ta obveznost lahko onemogočila ali resno ovirala uresničevanje namenov te obdelave. Ali če je pridobitev ali razkritje izrecno določeno s pravom Unije ali pravom države članice ali pa morajo osebni podatki ostati zaupni ob upoštevanju obveznosti varovanja poklicne skrivnosti v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, vključno s statutarno obveznostjo varovanja skrivnosti.

Povzeto po članku DPO Novice – Dataprotection Officer, 2018

Upravljavec je:

Elektro Gorenjska,
podjetje za distribucijo električne energije, d. d.

Naslov: **Ulica Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj**
E-pošta: **info.varnost@elektro-gorenjska.si**

Besedilo: mag. Renata Križnar, Foto: Miha Fras

Le robustno omrežje končnim uporabnikom **zagotavlja zanesljivo oskrbo**

Predstavniki petih slovenskih distribucijskih podjetij so na 4. konferenci elektrodistribucije Slovenije v središče postavili vpliv naraščajočega števila uporabnikov električne energije in večanja porabe na delovanje distribucijskega sistema ter posledično izzive, ki jih v bližnji prihodnosti prinašajo digitalizacija, dekarbonizacija ogrevanja, e-mobilnost in integracija obnovljivih virov v omrežje. Konferenca je potekala 5. aprila 2018 v Ljubljani. V razpravah so izpostavili tudi dejstvo, da bodo lahko v prihodnje le robustna omrežja končnim uporabnikom zagotavljala zanesljivo oskrbo.

Distribucijska podjetja (Elektro Celje, Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Primorska), katerih poslanstvo je zagotavljati kakovostno in zanesljivo oskrbo z električno energijo, gradijo in nadgrajujejo omrežja v skladu z razvojnimi načrti, razpoložljivimi sredstvi in potrebami uporabnikov. Razvoj in uvajanje novih tehnologij ob digitalizaciji, učinkovitem povezovanju omrežij, optimizaciji delovanja in nadzora ter naprednih merilnih sistemih ob hkratni individualizaciji komunikacije z uporabniki so bile teme, ki so se prepletale z osrednjim vprašanjem na konferenci: ali bodo lahko distribucijska podjetja do leta 2050 zagotovila zanesljivo oskrbo z električno energijo novim uporabnikom električne energije?

Udeležence dogodka sta nagovorila tudi predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez in minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

V razpravah je prevladovalo enotno mnenje, da so slovenska elektrodistribucijska podjetja (EDP) razvojna podjetja, katerih prizadevanja potekajo v skladu s prioritetami slovenske energetske politike, hkrati pa tudi s težnjo po večjemu posluhu le-te do slovenske elektrodistribucije. Le s stalnimi investicijskimi vlaganji v slovenska distribucijska omrežja bodo lahko v prihodnjih letih ob povečani rabi električne energije ta zagotavljala električno energijo končnim uporabnikom. Tudi upravljavec Slovenski državni holding, d. d., se zaveda svoje odgovornosti in dve tretjini dobička namenja v rezerve podjetij. S tem prispeva pomemben delež potrebnih virov za nadaljnja vlaganja v izgradnjo robustnega distribucijskega omrežja.

Agencija za energijo kot regulator slovenskega energetskega trga je prav tako prepoznala vlogo aktivnega uporabnika in pomen dinamičnega tarifiranja za vzpostavitev prožnega distribucijskega omrežja. Tako je v letu 2017 za pilotne projekte distribucijskih podjetij uvedla pilotno konično kritično tarifo, katere namen je regulacija oziroma zmanjševanje konične kritične moči. Ukrepi dinamičnega tarifiranja bodo prinesli koristi tako uporabnikom kot tudi lastnikom distribucijskega omrežja.

Na okrogli mizi, ki je potekala po zaključku predavanj, so se vodilni petih elektrodistribucijskih podjetij dotaknili aktualnih vprašanj v energetiki. Poudarili so pomen Energetskega koncepta Slovenije, ki ga naša država nujno potrebuje. Z njim bodo začrtane smernice razvoja slovenske energetike za naslednjih 40 let in s tem pot strateškim naložbam, ki bodo lahko pripeljale do želenega cilja – do nizkoogljične družbe.

Elektrodistribucijska podjetja se še vedno zavzemajo tudi za podelitev koncesij neposredno distribucijskim podjetjem, za katere so prepričani, da lahko v Sloveniji omogočajo kakovostno in učinkovito nadaljnjo nadgradnjo distribucijskega omrežja. Tako bo omrežje prilagojeno potrebam uporabnikov, pričakovanjem in posebnostim lokalnih okolij, v katerih delujejo.

Pričakovanja sta predstavili tudi Duška Godina, direktorica Agencije za energijo, in Nada Drobne Popovič, takrat članica uprave SDH, d. d., večinskega lastnika distribucijskih podjetij

Mag. Boris Sovič, predsednik GIZ-distribucije električne energije in predsednik uprave Elektra Maribor je izpostavil pomen robustnosti distribucijskega omrežja, ki vpliva na sposobnost premagovanja številnih izzivov v distribuciji. *»Po distribucijah z velikim angažmajem povečujemo robustnost, jakost in naprednost omrežja, z digitalizacijo zagotavljamo aktivno vlogo uporabnikov ter mrežno integriramo nove vire in naprave. Leto 2017 je pokazalo, da se znova intenzivno povečujejo potrebe naših uporabnikov, prebivalstva in gospodarstva po moči in energiji. Pomembno so se povečali vsi količinski kazalniki. Rast konične moči, ki je pomembna za načrtovanje in dimenzioniranje omrežja, je bila najvišja v zadnjem poldrugem desetletju. Na 3.111 MW se je povečala priključna moč, obračunska moč pa je v decembru 2017 dosegla 2.023 MW (zaradi veljavnega tarifnega sistema sicer ni obračunana več kot tretjina priključne moči). V zadnjih letih narašča minimalna moč, ki je dosegla drugo najvišjo vrednost do zdaj.«*

Mag. Bojan Luskovec, predsednik uprave Elektra Gorenjska, je izpostavil pomembno vlogo distribucij v odnosu do končnega uporabnika in posledično izpostavil pomen dobrega sodelovanja s pristojnimi institucijami pri urejanju zakonodaje in ustreznih predpisov. Le s pomočjo ustrezne komunikacije bodo distribucije lahko pridobile dodatna sredstva za investicijska vlaganja v omrežje in posledično zmanjšale njegovo ranljivost na srednjenapetostni ravni. S tovrstnimi ukrepi bodo slovenska distribucijska podjetja lahko zagotavljala zanesljivo oskrbo z električno energijo in delovanje novih uporabnikov v prihodnosti.

mag. Renata Križnar

Elektro Gorenjska s svojo infrastrukturo **ob bok Avstriji, Švedski, Švici, Luksemburgu**

Na sedežu podjetja smo aprila 2018 organizirali srečanje z novinarji. Na njem sta mag. Bojan Luskovec in Aleš Ažman predstavila nerevidirane poslovne rezultate podjetij Elektro Gorenjska in Gorenjske elektrarne v letu 2017, prav tako pa sta spregovorila o ključnih projektih, ki jih podjetji izvajata. Dogodka se je udeležilo več kot 15 novinarjev različnih medijskih hiš.

Infrastruktura je osnova za trajnostni razvoj regije

Poleg poslovnih rezultatov lanskega poslovanja je mag. Bojan Luskovec na dogodku izpostavil povečano rast distribucije: »V primerjavi z letom 2016 se je odjem električne energije povečal za 3,3 %, skupaj smo uporabnikom na Gorenjskem zagotovili kar 1.103,725 GWh električne energije. V letu 2017 smo zaključili večino strateških projektov, začeli z implementacijo novega geografskega informacijskega sistema, pridobili smo standard kakovosti ISO/IEC 27001: 2013 – sistem vodenja varovanja informacij ter zaključili razvojni projekt INCREASE. Skrbno smo sledili strategiji podjetja in zaključili več kot 350 investicijskih projektov.« Podjetje letno povečuje delež podzemnega kabelskega omrežja. Do konca leta smo povečali delež srednjenapetostnega omrežja pod zemljo na 63 %, delež nizkonapetostnega omrežja pa kar na 83 %.

Skupni delež podzemnega kabelskega omrežja Elektra Gorenjska tako znaša že 73 %, kar podjetje uvršča ob bok državam, kot so Avstrija, Švedska, Švica, Nemčija in Luksemburg.

Gorenjske elektrarne usmerjene v učinkovito rabo energije

Aleš Ažman je novinarjem predstavil projekte, s katerimi se Gorenjske elektrarne iz klasičnega proizvajalca električne energije spreminjajo v upravljalca električne energije, tako na področju učinkovite rabe kot e-mobilnosti: »V podjetju aktivno vstopamo po poti razvoja e-mobilnosti na Gorenjskem. Doslej smo v partnerstvu postavili že deset električnih polnilnih postaj na Gorenjskem, ki jih tudi sami upravljamo.«

V zadnjih letih so v podjetju zgradili nadzorni sistem za daljinsko upravljanje hidroelektrarn, ponujajo lasten produkt za energetski management, ki podjetjem omogoča učinkovitejše upravljanje z energijo. Učinkovito sodelujejo v novih poslovnih modelih, ki so se pojavili na energetskem trgu in predstavljajo razvojno pot v prihodnje. Vse večji delež energije bo proizveden iz obnovljivih virov, proizvodnja bo tudi ekonomsko zanimiva brez podpor, hkrati pa bo njihovo vključevanje predstavljalo velik izziv za omrežje. V podjetju želijo čim bolje izkoristiti poslovne priložnosti, ki se pojavljajo.

Aprila smo v nacionalnih in lokalnih medijih spremljali številne objave, v katerih so novinarji predstavili in povzeli poslovne rezultate skupine Elektro Gorenjska v letu 2017 ter ključne projekte, napovedane investicije in izzive obeh podjetij v letošnjem letu.

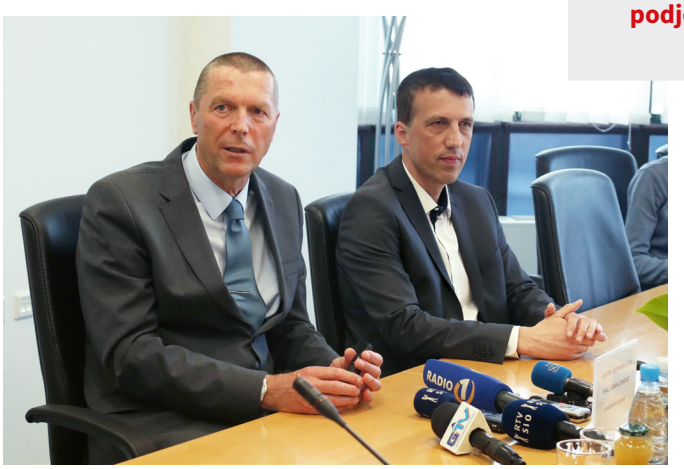

Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Marko Vilfan

Marjeta Rozman, mag. Aljaž Hribernik, David Gogala

Komisija za etično poslovanje

Elektro Gorenjska, d. d., je družbeno odgovorno podjetje, ki pri svojem poslovanju upošteva vse deležnike in je zavezano etičnemu poslovanju.

Poslanstvo komisije je promocija etičnega delovanja in preiskovanje prijav sumov nepravilnosti. Kot bistvene kršitve etičnega poslovanja razumemo predvsem:

- korupcijo,
- vsa kazniva dejanja,
- oškodovanje družbe,
- ogrožanje varnosti in zdravja pri delu,
- povzročitev okoljske škode in
- prikrivanje nepravilnosti.

To zavezanost je družba že februarja 2014 potrdila tudi s pristopom k Slovenskim smernicam korporativne integritete, ki opredeljujejo načela poslovanja, ki je skladno ne le z zakonodajo, ampak tudi z etičnimi načeli in dobro poslovno prakso. V kontekstu zagotavljanja in spodbujanja zakonitega in etičnega poslovanja je uprava družbe imenovala Marjeto Rozman za pooblaščenko za korporativno integriteto. Pooblaščenka skupaj z Davidom Gogalo, predstavnikom delavcev, ki ga je imenoval Svet delavcev, ter notranjim revizorjem mag. Aljažem Hribernikom sestavlja Komisijo za etično poslovanje. Komisija bo obravnavala vse prijave, tudi prijave, podane družbama Gorenjske elektrarne, d. o. o., in GEK Vzdrževanje, d. o. o.

Delovanje komisije ureja Poslovnik komisije za etično poslovanje, ki je objavljen v EBI (Elektro Gorenjska: EAD 1853152, Gorenjske elektrarne: EAD 701512, GEK Vzdrževanje: EAD 1493).

Zaposleni v vseh treh družbah, prav tako tudi organi družb (npr. svet delavcev), lahko podajo prijavo o ravnanju enega ali več zaposlenih ali poslovnih partnerjev, za katerega menijo, da ima znake korupcije, neetičnega poslovanja ali drugega oškodovanja družb.

Komisijo kot organ ali njene posamezne člane lahko kontaktirate:

- osebno: oglasite se pri komerkoli izmed članov,
- po elektronski pošti na naslov: korporativna.integriteta@elektro-gorenjska.si,
- z oddajo sporočila v naš nabiralnik, ki se nahaja v prvem nadstropju upravne stavbe (poleg nabiralnika kadrovske službe) ali
- pisno po pošti, naslovljeno na komisijo.

Prijavo lahko podate tudi svojemu nadrejenemu, izvršnemu direktorju ali upravi.

Komisija bo zaupno in resno obravnavala vsa prejeta sporočila oziroma vse prijave ter varovala identiteto prijaviteljev, pri čemer pa velja, da je kakovost in poglobljenost obravnave bistveno odvisna od kakovosti informacij, vsebovanih v prijavi. Prav tako velja, da komisija ne bo dovoljevala zlorabe kanala za prijave sumov nepravilnosti za namen sprožanja ali širjenja neresničnih navedb.

Člani Komisije za etično poslovanje verjamemo, da zaposleni v družbah skupine Elektro Gorenjska delamo strokovno in etično. Komisija in pravilniki ne morejo nadomestiti našega odnosa, osebne poštenosti in integritete. Člani komisije smo vsem na voljo v primeru vprašanj, dilem ali opažanj neetičnega delovanja.

Besedilo in foto: Tomaž Sitar

Posledice decembrskega orkanskega vetra na 110 kV daljnovodu med Mostami in Bohinjem **so odpravljene**

Orkanski veter in dež sta konec decembra 2017 povzročila kar nekaj škode in nevšečnosti na distribucijskem omrežju Elektra Gorenjska v občini Bohinj.

Nameščanje novega železnega stebra

Zlomljen steber

Havarijski steber

Najprej odjuga in dež, nato pa močan južni veter sta podirala in ruvala drevesa s koreninami na celotnem območju Bohinja. Visoka smreka je tako padla tudi na žice 110-kilovoltnega daljnovoda med Mostami in Bohinjem, zaradi česar se je na stiku med glavo in trupom zlomil železni nosilni steber pri HE Moste. Žice daljnovoda, vključno z obesno opremo, so ostale na zlomljeni glavi stebra, v nasprotnem primeru bi prišlo do poškodb tudi na sosednjem nosilnem stebru. Betonski temelji na srečo niso bili poškodovani, zato je bil zamenjan jekleni del stebra. Strelovodna žica z optičnimi vlakni se je vključno s pritrdilno sponko ob dogodku odtrgala z vrha glave stebra, vendar optična vlakna niso bila poškodovana. Za vzpostavitev 110 kV napajanja med Mostami in Bohinjem je ekipa podjetja ELEKTRO NOVI SISTEMI, d. o. o., takoj decembra postavila havarijski steber.

12. aprila 2018 smo havarijski steber nadomestili z novim železnim stebrom, vključno z novo obesno opremo in izolatorji. Pri tem so sodelovali zaposleni iz krajevnega nadzorništva Bohinj in Radovljica, zaposleni iz Službe za investicije, Službe za obratovanje, Službe za tehnično podporo obratovanju, celotna dela so izvedle ekipe podjetja ELEKTRO NOVI SISTEMI, d. o. o.

mag. Marjan Jerele

Zelena luč za izgradnjo dvosistemskega daljnovoda od Kamnika do Visokega

Vlada je konec aprila 2018 izdala Uredbo o državnem prostorskem načrtu (DPN) za izgradnjo novega dvosistemskega 110-kilovoltnega daljnovoda med Kamnikom in Visokim.

Prostorski potek trase daljnovoda 2 x 110 kV Kamnik–Visoko

Brez načrtovane nove dvosistemske 110 kV daljnovodne povezave širše območje severno od Ljubljane nima zagotovljenega ustreznega elektroenergetskega napajanja. Z daljnovodom se bo tako dolgoročno zagotovilo ustrezno dvostransko napajanje in zanesljivost obratovanja distribucijskih RTP 110/20 kV na območju Domžale–Kamnik–Mengeš ter mesta Kranj z vzhodnim delom okolice. Nova povezava bo zagotovila tudi ustrezno elektroenergetsko oskrbo glavnemu slovenskemu letališču – Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana na Brniku.

Po sedmih letih izdana Uredba o državnem prostorskem načrtu

Postopek umeščanja daljnovoda v prostor se je pričel leta 2011 s pripravo pobude in zaključil 26. aprila 2018, ko je Vlada RS na svoji zadnji seji izdala Uredbo o državnem prostorskem načrtu (DPN) za daljnovod 2 x 110 kV Kamnik–Visoko. Območje prostorske ureditve se nahaja na območju občin Kamnik, Mengeš, Komenda, Vodice, Cerklje na Gorenjskem in Šenčur.

Okvirna razdalja med Kamnikom in Visokim je 18 km, daljnovod pa bo potekal v prostorskem koridorju med letališčem Jožeta Pučnika na Brniku in vznožjem Kamniško-Savinjskih Alp pod Krvavcem.

Priprava DPN je potekala skladno z Zakonom o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP). V postopku sprejema DPN sta bila izvedena postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) in presoje vplivov na okolje (PVO) v skladu z ZUPUDPP in s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. V postopku PVO je bila ugotovljena sprejemljivost predvidenih vplivov in določeni omilitveni ukrepi, v postopku CPVO pa je bila na ARSO presojana sprejemljivost vplivov predloga najustreznejše različice in decembra 2017 pridobljeno veljavno okoljevarstveno soglasje.

Terminski načrt izgradnje daljnovoda

Pri izgradnji daljnovoda bo podjetje Elektro Gorenjska, d. d., podobno kot v postopku DPN, sodelovalo s podjetjem Elektro Ljubljana, d. d.

Na osnovi terminskega plana ocenjujemo, da bomo postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja zaključili do konca leta 2019, z gradnjo daljnovoda pa končali leta 2021.

Pri gradnji se bo v skladu z okoljevarstvenim soglasjem upoštevalo najvišje okoljske in prostorske normative. Z lastniki parcel v varovalnem pasu daljnovoda si bomo prizadevali za odkrit dialog in upoštevanje zahtev, povezanih z uporabo njihovih nepremičnin.

Predvideni terminski plan izgradnje daljnovoda

Task Name	Trajanje	Začetek	Zaključek
Terminski plan izgradnje DV 110 kV Kamnik - Visoko	**940 dnevi?**	**Pet 25.05.18**	**Čet 30.12.21**
Imenovanje projektne skupine	0 dnevi	Pet 25.05.18	Pet 25.05.18
Priprava dogovora o sodelovanju EG - ELLJ	13 dnevi	Pet 25.05.18	Tor 12.06.18 2
Pridobivanje gradbenega dovoljenja	401 dnevi?	Pet 15.06.18	Pet 27.12.19
Pridobivanje pravice graditi	256 dnevi?	Pet 15.06.18	Pet 07.06.19
Priprava podatkov (parcele, površine)	45 dnevi?	Pet 15.06.18	Čet 16.08.18
Priprava razpisa cenitev nepremičnin	77,38	Pon 18.06.18	Pon 03.09.18
Izbira izvajalca razpisa cenitev nepremičnin	23 dnevi	Tor 04.09.18	Čet 04.10.18 17
Izdelava cenilnih poročil	35 dnevi	Pet 05.10.18	Čet 22.11.18 18
Pridobivanje služnostne pravice	141 dnevi	Pet 23.11.18	Pet 07.06.19 19
Izgradnja daljnovoda	902 dnevi?	Sre 18.07.18	Čet 30.12.21
Projekt za razpis	60	Pet 28.09.18	Tor 27.11.18
Projekt za izvedbo	280 dnevi	Sre 18.07.18	Tor 13.08.19
Javni razpisi	131 dnevi?	Pon 02.09.19	Pon 02.03.20
Gradnja objekta	457 dnevi?	Pon 02.03.20	Tor 30.11.21
Izvedba geodetskih del	70 dnevi	Pon 02.03.20	Pet 05.06.20
Zaključek gradnje objekta	0 dnevi	Tor 30.11.21	Tor 30.11.21
Tehnični pregled	0 dnevi	Čet 30.12.21	Čet 30.12.21
Veljavno uporabno dovoljenje	0 dnevi	Čet 30.12.21	Čet 30.12.21

Foto: Renata Križnar

Električna polnilnica pred upravno stavbo Elektra Gorenjska

Na parkirišču **na voljo električna polnilnica**

mag. Renata Križnar

April - Na lokaciji Ulica Mirka Vadnova 3a v Kranju so bile z namenom spodbujanja e-mobilnosti v mesecu aprilu 2018 postavljene tri polnilnice za električna vozila. Na parkirišču pred upravno stavbo Elektra Gorenjska deluje polnilnica za električna vozila, kjer je istočasno mogoče polniti dve električni vozili. Polnilnica je na voljo strankam podjetja Elektro Gorenjska, ki se bodo pripeljale z električnimi vozili. Istočasno sta bili postavljeni tudi dve električni polnilnici v garaži upravne stavbe. Investitor projekta je Elektro Gorenjska, izvajalec pa Gorenjske elektrarne.

Rekonstrukcija poteka v dolžini 15,8 kilometra

Nadgradnja 35 kV daljnovoda med Jesenicami in Kranjsko Goro poteka po planu

mag. Renata Križnar

April - Elektro Gorenjska zaradi naraščajočih potreb po električni energiji gradi in nadgrajuje omrežje na Gorenjskem. Z namenom izgradnje robustnega in zmogljivega omrežja na Zgornji Gorenjski je podjetje v letu 2010 pristopilo k nadgradnji 35 kV daljnovoda med Jesenicami in Kranjsko Goro, kjer postopoma izvaja rekonstrukcijo 127 stojnih mest ter ga hkrati nadgrajuje za morebitno obratovanje na 110 kV napetostnem nivoju. Zaključek rekonstrukcije 35 kV daljnovoda Jesenice–Kranjska Gora, kjer je treba rekonstruirati še 38 stojnih mest, je predviden v letošnjem letu.

Foto: Renata Križnar

Trening o pomenu dobre interne komunikacije bo zaključen letošnjo jesen

Treningi komuniciranja v letošnjem letu osredotočeni na interno in eksterno komuniciranje

Mojca Jelovčan

Maj - V okviru strateškega projekta Upravljanje organizacijske kulture v letošnjem letu nadaljujemo s sodelovanjem z zunanjima sodelavcema dr. Petrom Balohom in Borutom Jegličem iz družbe Ujemi znanje, d. o. o. Cilj sodelovanja je uspešno slediti strateškemu cilju zavzeti zaposleni. Po prvem merjenju zavzetosti v začetku leta je bilo v projekt vključenih več kot dve tretjini sodelavcev, ki so sodelovali na dveh skupinskih coachingih. Vsi sodelujoči so na podlagi izpolnjenega osebnostnega vprašalnika prejeli podatke o svojih odlikah, skupaj z napotki, kako odlike izkoristiti za lažje in bolj uspešno opravljanje dela. Osebni coachingi so v letošnjem letu bolj osredotočeni na vodje krajevnih nadzorništev in vodje skupin za izvajanje vzdrževanja in gradenj.

Foto: Renata Križnar

Na srečanju so si predstavniki izmenjali primere dobre prakse na področju GDPR

Foto: Gorazd Kavčič

Soavtorja knjige Življenje elektroenergetske stroke v samostojni Sloveniji doc. dr. Drago Papler in mag. Krešimir Bakič

Srečanje predstavnikov Elektra Gorenjska s predstavniki hrvaškega distributerja HEP

mag. Renata Križnar

25. april - Na sedežu podjetja Elektro Gorenjska je 25. aprila 2018 potekalo srečanje GIZ-ove delovne skupine za informatiko in telekomunikacije. Na srečanju so tokrat gostili predstavnike hrvaškega distributerja HEP, s katerimi so podrobneje pregledali področje GDPR in načine ureditve v praksi. Diskusija je tekla predvsem o načinu zagotavljanja informacijskih rešitev, vpogledu uporabnikov v podatke, informacijskih rešitvah za granularno privolitev posredovanja uporabnikovih podatkov, informacijskih rešitvah za vpis uporabnikovih podatkov in revizijski sledi vpogleda, kreiranju kodeksa, predpogojih za izbris uporabnikovih podatkov ter o klasifikatu arhiva.

Foto: Viljem Bonča

Testiranje instrumentov v 110 kV stikališču

Testiranje prenapetostnih vodnikov

Viljem Bonča

25. maj - Konec meseca maja je v podjetju Elektro Gorenjska potekala predstavitev opreme proizvajalca Doble, ki ga v Sloveniji zastopa podjetje Micom. Poudarek predstavitve je bil na preventivnem vzdrževanju visokonapetostne opreme na podlagi detektiranja delnih razelektritev in testiranja stanja prenapetostnih odvodnikov na podlagi merjenja uhajavih tokov. Praktični del predstavitve je potekal v 110 kV stikališču RTP Primskovo, kjer so se testirali instrumenti. Ker tehnologija visokonapetostnih stikališč v zadnjem času zelo napreduje, bo treba prilagoditi načine oziroma metode za kakovostno izvedbo preventivnega vzdrževanja. Zaradi spreminjanja podnebnih in vremenskih razmer je pravilno delovanje prenapetostnih odvodnikov zelo pomembno. V praksi se do sedaj testiranje ni izvajalo. Vse pogostejša so huda neurja z veliko količino strel. V takšnih razmerah igrajo ustrezno vzdrževani prenapetostni odvodniki ključno vlogo, saj ščitijo ostale zelo pomembne in tudi drage elemente stikališča.

25 let delovanja slovenskega združenja CIGRE – CIRED

mag. Renata Križnar

25. maj - Slovensko združenje elektroenergetikov CIGRÉ-CIRED je 25. maja 2018 na Brdu pri Kranju praznovalo 25 let delovanja. Svojo obletnico so slavnostno obeležili z dogodkom Slovenska elektroenergetika pred velikimi izzivi in obeti lepše prihodnosti. Posameznim članom združenja so bila podeljena priznanja za uspešno in dolgoletno delo, izdana pa je bila tudi knjiga z naslovom Življenje elektroenergetske stroke v samostojni Sloveniji avtorjev mag. Krešimirja Bakiča in doc. dr. Draga Paplerja. Posvečena je 65-letnici delovanja CIGRE v Sloveniji in 25-letnici Nacionalnega komiteja CIGRE, obsega pa tudi pregled vseh referatov na 13 slovenskih konferencah in mednarodnih konferencah, med njimi so tudi avtorji referatov iz Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn. Kot zanimivost še dodajamo, da je pred 25 leti v Ljubljani v Cankarjevem domu točno tega dne potekala prva konferenca Slovenskega komiteja CIGRE v Sloveniji.

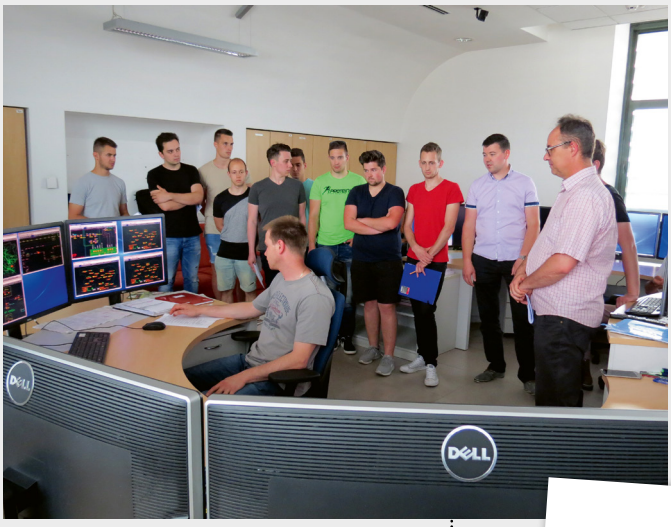

Foto: Renata Križnar

Študentje na ogledu distribucijskega centra vodenja

Foto: Renata Križnar

Ena izmed skupin pri spoznavanju tehnik dihanja

Študentje Šolskega centra Kranj na obisku v podjetju Elektro Gorenjska

Primož Skledar

25. maj - Konec meseca maja so podjetje Elektro Gorenjska obiskali študentje zadnjega letnika programa elektroenergetik, ki ga obiskujejo v Šolskem centru Kranj. Tovrstni obiski so za študente zelo koristni, saj spoznajo način dela v distribucijskem podjetju. Študentom je Primož Skledar predstavil delovanje skladišča in materiale, kot so srednjenapetostni bloki, distribucijski transformatorji, kablovodi in daljinsko vodena stikala. Ogledali so si distribucijski center vodenja in visokonapetostno stikališče na energetskem objektu RTP Primskovo. Razvojne projekte jim je predstavil Miha Noč.

Zaposleni **prejeli Informacijsko varnostno politiko**

mag. Renata Križnar

25. maj - Uredba GDPR, ki je stopila v veljavo 25. maja 2018, je namenjena varovanju osebnih podatkov v vseh državah EU. Prav zato smo v skupini Elektro Gorenjska tehnično in organizacijsko uskladili vse segmente delovanja organizacije. V sodelovanju z zunanjimi partnerji smo identificirali in zapisali ključne zahteve po področjih, določili odgovorne osebe za vsako področje ter natančneje opredelili cilje in potrebne aktivnosti. Prav tako smo poskrbeli za pripravo nove Informacijske varnostne politike ter pripravili obsežno komunikacijo za zaposlene. Informacijska varnostna politika je interni akt delodajalca, s katerim se določajo obveznosti, ki jih moramo zaposleni poznati zaradi izpolnjevanja pogodbenih in drugih obveznosti. Akt vsebuje tudi tehnične in organizacijske ukrepe, ki ščitijo podatke pred izgubo, nepooblaščenim dostopom in drugimi zlorabami.

Tehnike sproščanja na delovnem mestu

mag. Renata Križnar

Maj - V podjetju Elektro Gorenjska deluje skupina za promocijo zdravja na delovnem mestu, ki z najrazličnejšimi pristopi pomaga zaposlenim pri ohranjanju zdravega načina življenja. V mesecu maju so se zaposleni v podjetju lahko udeležili delavnic sproščanja na delovnem mestu, ki jih je organiziral zavod Kolo sreče, zavod za spodbujanje osebnih potencialov. Tečaja se je udeležilo 46 zaposlenih. Na delavnicah so spoznavali delovanje telesa, različne tehnike dihanja, predvsem pa načine, kako s pomočjo enostavnih oblik dihanja omiliti stres in vsakodnevno hitenje. Dihalne vaje lahko delajo čudeže pri lajšanju stresa, pripomorejo tudi k zniževanju krvnega tlaka in spodbujanju občutka miru.

Foto: Grega Zavrl

Posledice neurja v Cerkljah na Gorenjskem

Foto: Marko Vilfan

Športnice in športniki skupine Elektro Gorenjska

Foto: OŠ Matije Valjavca Preddvor

Predavatelji na projektu Eko teden 2018

Nevšečnosti zaradi neurja na Gorenjskem

mag. Renata Križnar

Maj - Konec maja smo bili na Gorenjskem priča lokalnim popoldanskim nevihtam z močnim vetrom, točo in strelami. Posledično je prihajalo do okvar na omrežju in gmotne škode v občinah na Gorenjskem, najhuje je bilo v Cerkljah na Gorenjskem. Tudi na omrežju Elektra Gorenjska je prihajalo do občasnih motenj, zato so imeli največ dela krajevna nadzorništva in zaposleni v distribucijskem centru vodenja (DCV), ki so do poznih večernih ur odpravljali okvare na našem omrežju in menjavali varovalke pri končnih uporabnikih. Na tem mestu se lahko le zahvalimo ekipam za njihovo požrtvovalnost, ki jo nudijo uporabnikom na terenu.

Energetske delavnice v okviru Eko tedna v Preddvoru

doc. dr. Drago Papler

8. junij - Že enajsto leto zapored strokovnjaki družbe Gorenjske elektrarne sodelujejo pri izvedbi energetskih delavnic v osnovni šoli Matije Valjavca v Preddvoru, na kateri imajo Gorenjske elektrarne postavljeno sončno elektrarno moči 60,2 kW. Sodelovanje z omenjeno šolo poteka vse od priprav za postavitev sončne elektrarne, katere izgradnjo je podprla Občina Preddvor, ki si prizadeva za zeleno rabo energentov. V petek, 8. junija 2018, so na tradicionalnih energetskih delavnicah sodelovali predstavniki Gorenjskih elektrarn: Janez Basej, ki je predaval o energiji vode in zemlje, Miha Flegar je predaval o energiji sonca, doc. dr. Drago Papler pa o vseh obnovljivih virih energije ter se osredotočil na energijo biomase, bioplina, vetra in spremljanje rabe energije. Na delavnicah je predavala tudi Tadeja Vodnik iz Lokalne energetske agencije Gorenjske, organizatorka tradicionalnega eko tedna pa je bila Mira Vizjak.

4. mesto na letnih športnih igrah EDS za skupino Elektro Gorenjska

Alenka Andolšek

9. junij - Na Ptuju so v soboto, 9. junija 2018, v organizaciji Elektra Maribor potekale 24. letne športne igre elektrodistribucijskih podjetij. Športnice in športniki skupine Elektro Gorenjska, ki so tekmovali v dvanajstih različnih disciplinah, so v skupnem seštevku točk osvojili četrto mesto. Naši tekmovalci so osvojili: moška in ženska ekipa v tenisu prvo mesto, drugo mesto sta osvojili ženska ekipa v kegljanju in šahovska ekipa, tretje mesto pa ženska kolesarska in odbojkarska ekipa, moška ekipa v kegljanju, krosu ter plezanju na drog. Športnicam in športnikom čestitamo za dosežen uspeh, Marku Vilfanu pa tudi za fotografije.

Mojca Jelovčan

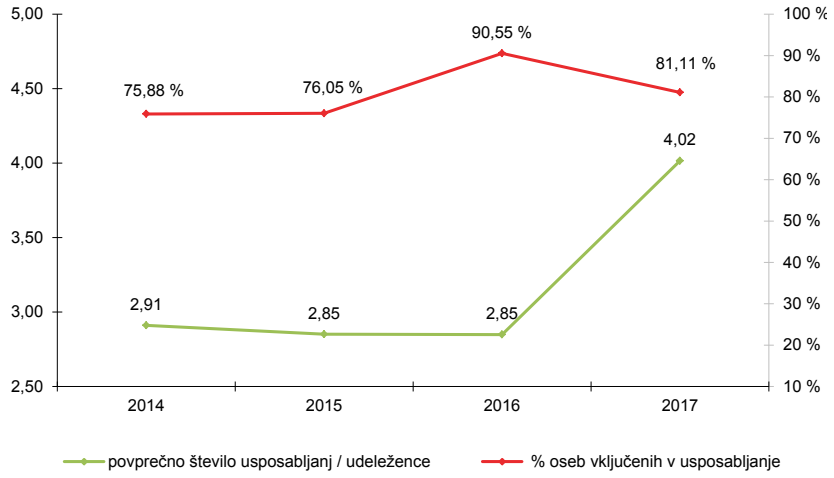
Vseživljenjsko učenje pripomore k hitrejšemu odzivanju na spremembe

Nagle spremembe v tehnologiji, organizaciji, postopkih in zakonodaji nas silijo v nenehno prilagajanje. Znanja in spretnosti lahko hitro zastarijo. Vseživljenjsko učenje nam omogoča, da se na spremembe lahko hitreje odzivamo. Zaposleni z veliko novega znanja so se bistveno bolj sposobni prilagajati okolju, v katerem delujejo. Tako podjetja z vedoželjnimi zaposlenimi dosegajo uspehe in prehitevajo sorodna podjetja v panogi.

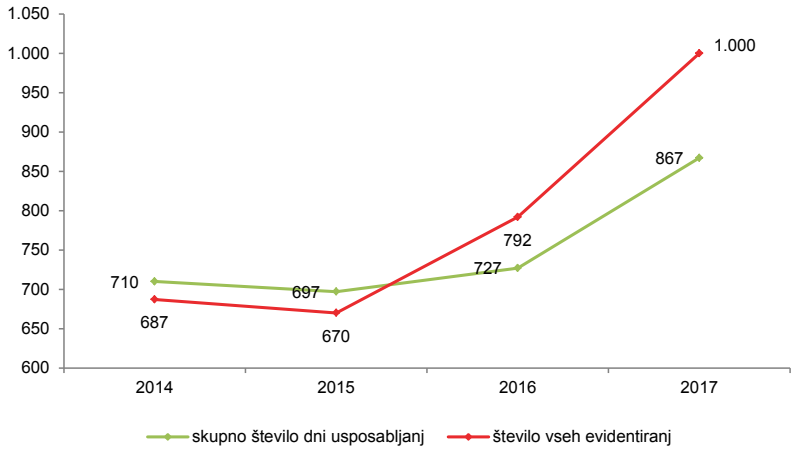
Zaposleni v naših treh družbah se zavedamo, kako pomembna je ustrezna usposobljenost na delovnem mestu. Željni smo novih znanj, saj mnoga usposabljanja predlagamo sami. Še vedno se raje usposabljamo na področju stroke kot na področju mehkih veščin, ki nas učijo predvsem, kako dobro in uspešno sodelovati. Zadnja leta velik poudarek namenjamo usposabljanju vodij, saj so znanja, kako ravnati z zaposlenimi, jim pomagati in jih vključevati, neprecenljiva za uspešno delovanje posamezne skupinice, službe in ne nazadnje podjetja. Vodja s poznavanjem posameznikov in vedenjem, da so potrebni različni pristopi do zaposlenih, lahko ustrezno motivira in prispeva k njihovi zavzetosti.

Vsako leto se za družbe v skupini izdela analiza usposabljanj. Iz analiz je razvidno, da se letno usposabljanj udeleži med 75 in 90 % zaposlenih. Na sliki 1 je z rdečo krivuljo prikazan delež zaposlenih, ki so se v posameznem letu udeleževali usposabljanj. Zaposleni, ki se udeležujemo usposabljanj, se v povprečju udeležimo skoraj treh usposabljanj letno, v letu 2017 kar štirih (slika 1, zelena krivulja). Primerjava med družbami je pokazala, da se vsa leta v večjem številu usposabljajo zaposleni v Elektru Gorenjska kot v Gorenjskih elektrarnah in GEK Vzdrževanje.

Na sliki 2 zelena krivulja prikazuje, koliko dni smo se usposabljali zaposleni v skupini Elektro Gorenjska v posameznem letu, rdeča pa število evidentiranih usposabljanj.

Slika 1: Pregled deleža zaposlenih, vključenih v usposabljanja, in povprečno število usposabljanj, ki se jih udeležijo zaposleni v skupini

Slika 2: Pregled obsega usposabljanj v dnevih in števila usposabljanj

Ugotavljamo, da:

- se zaposleni **usposabljamo več** kot v preteklosti (v letu 2017 smo evidentirali kar 1.000 usposabljanj),
- se usposabljanj iz leta v leto **udeleži več zaposlenih**,
- se zaposleni udeležimo **več krajših, pol- ali enodnevnih usposabljanj** (v evidenci je iz leta v leto manj večdnevnih konferenc in posvetov).

Zaposleni se največ usposabljajo s področja stroke

Usposabljanja, ki se jih udeležujemo zaposleni, razdelimo v tri skupine. Zanima nas obseg usposabljanj, ki se navezujejo neposredno na stroko zaposlenih, in obseg drugih usposabljanj, kamor sodijo veščine in znanja, ki jih zaposleni za svoje delo potrebujemo, vendar niso neposredno povezana s stroko (npr. uporaba določenih programskih orodij, usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu …). Ker je predvsem za vodje pomembno obvladovanje mehkih veščin in vodenje ljudi v skupini, za zaposlene, ki delajo s strankami, pa komuniciranje, smo v ločeni skupini obravnavali še usposabljanja s področja vodenja in komuniciranja. Analiza treh let (slika 3) je pokazala, da zaposleni največ ur namenjamo strokovnim usposabljanjem, najmanj pa usposabljanjem s področja mehkih veščin. Za druga znanja smo zaposleni v skupini Elektro Gorenjska letno porabili približno 30 % vseh ur usposabljanj. V letu 2017 se je glede na leto 2016 precej povečal odstotek ur, ki smo jih porabili za usposabljanja s področja mehkih veščin. V skupini smo izvedli osebne in timske coachinge, ki se jih je udeležilo več kot 60 % zaposlenih, v Elektru Gorenjska pa smo šestim zaposlenim omogočili individualni trening komuniciranja po telefonu.

K usposabljanjem ne uvrščamo samo seminarjev, tečajev, konferenc in posvetov, ki se jih zaposleni udeležujemo zunaj podjetja. Neprecenljivo vrednost imajo znanja, ki jih zaposleni prenašamo med seboj. Zaposlene zato neprestano spodbujamo k medsebojnemu prenosu izkušenj in znanj, k seznanjanju sodelavcev z novostmi ter k sodelovanju pri delu.

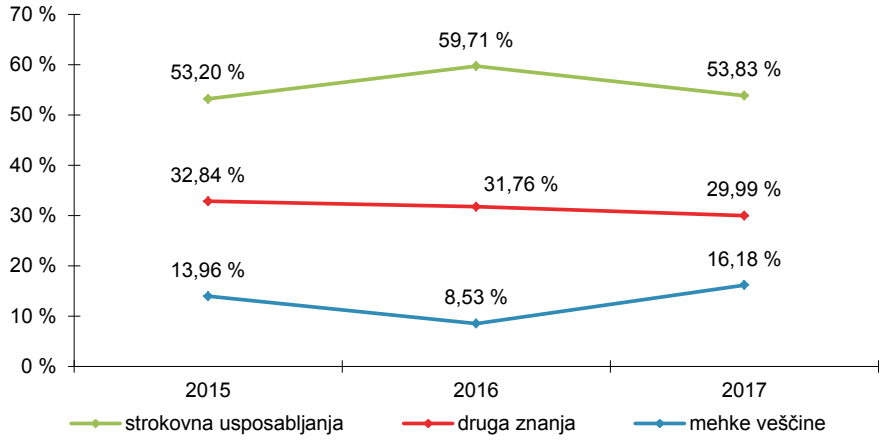
Usposabljanja omogočajo prenos znanj med zaposlenimi

Po zaključku usposabljanj smo zaposleni dolžni pripraviti poročilo o novih znanjih in dobrih praksah. Poročilo posredujemo nadrejenim, prav tako ga predstavimo sodelavcem, ki se usposabljanja niso udeležili. Pridobljena nova znanja poskušamo skupaj s sodelavci čim prej vpeljati v delovne procese. Od leta 2013 sistematično spremljamo ure, ki jih zaposleni namenimo za prenos znanj. Vsako leto se kvota ur povečuje. Če smo v letu 2013 za prenos znanj namenili 286 ur, smo zanj v letu 2017 namenili že kar 1.273 ur.

Foto: Renata Križnar

Zaposleni v skupini Elektro Gorenjska se zavedajo, kako pomembna je ustrezna usposobljenost na delovnem mestu

Slika 3: Delež ur za posamezno skupino usposabljanj

Poleg opisanih načinov prenosa znanj se prenašanje znanj izvaja tudi med delom, na sestankih in s pomočjo elektronske knjižnice na Središču EG, kamor zaposleni shranjujemo gradiva, prejeta na usposabljanjih. Prenašanje znanj je priložnost, da se med sodelavci porodijo nove ideje in rešitve, ki so plod izkušenj, preteklega in novega znanja. Pri prenašanju znanj so zaposleni v Gorenjskih elektrarnah nekoliko šibkejši, vendar verjamemo, da bo s spodbujanjem in z vztrajnostjo zagotovo prišlo do premikov.

Zaposleni ne prenašamo samo novega znanja, ampak tudi izkušnje. Povezovanje mlajših zaposlenih z novimi znanji in starejših z bogatimi delovnimi izkušnjami lahko skrajšuje in izboljšuje delovne procese ter dviga konkurenčno prednost podjetja.

Prenos znanja je tudi mentoriranje

V prihodnje bomo več časa in pozornosti namenili sistematičnemu pristopu prenosa znanj in mentorstvu novim sodelavcev. Mentorji bodo izkušenejši zaposleni, ki bodo svoje znanje prenašali na manj izkušene oziroma novozaposlene. Učenje in prenos znanja sta namreč veliko učinkovitejša, kadar ju novozaposleni prejmejo s strani izkušenega mentorja z razlago in s praktičnim delom. Za razliko od drugih oblik učenja, kjer je poudarek predvsem na teoretičnem znanju, se pri mentorstvu vsebina učenja nanaša na pridobivanje specifičnih in trenutno aktualnih znanj. Tako se novozaposleni veliko hitreje vpeljejo v svoje delo, saj se jim ni treba povsem samostojno spoznavati z načinom delovanja podjetja in z osnovnimi deli.

Nejc Petrovič

Sprejeli smo nov proces za vodenje projektov na področju informatike

V skupini Elektro Gorenjska smo aprila 2018 sprejeli nov sistematiziran proces vodenja projektov, ki se trenutno uveljavlja na področju informatike. Podobno metodologijo bomo v prihodnje razširili tudi na druga področja v podjetju.

Projekti s področja informatike se izvajajo z namenom podpore, optimizacije ali nadgradnje temeljnih poslovnih procesov osnovne dejavnosti skupine Elektro Gorenjska in poslovnih procesov drugih nenadomestljivih korporativnih dejavnosti. Zaradi tega večina projektov s področja informatike vključuje projektne ekipe, ki jo sestavljajo sodelavci iz različnih organizacijskih enot. Postopek, ki je opisan v navodilih, je relevanten za vse zaposlene, ki redno ali občasno sodelujejo na tovrstnih projektih (nadgradnja, zamenjava informacijskega sistema, popravilo itd.).

Za tekoče projekte se nova metodologija ne uporablja, se pa bo striktno uporabljala za vse novo predlagane projekte. Ker je metodologija nova, relativno obsežna in precej kompleksna, bo vsem sodelujočim pri projektih s področja informatike ves čas na voljo administrativno-metodološka pomoč, ki bo vodjem projektov, članom projektnih ekip in vsem drugim pomagala pri vsakem koraku predvidenega postopka.

Namen navodil

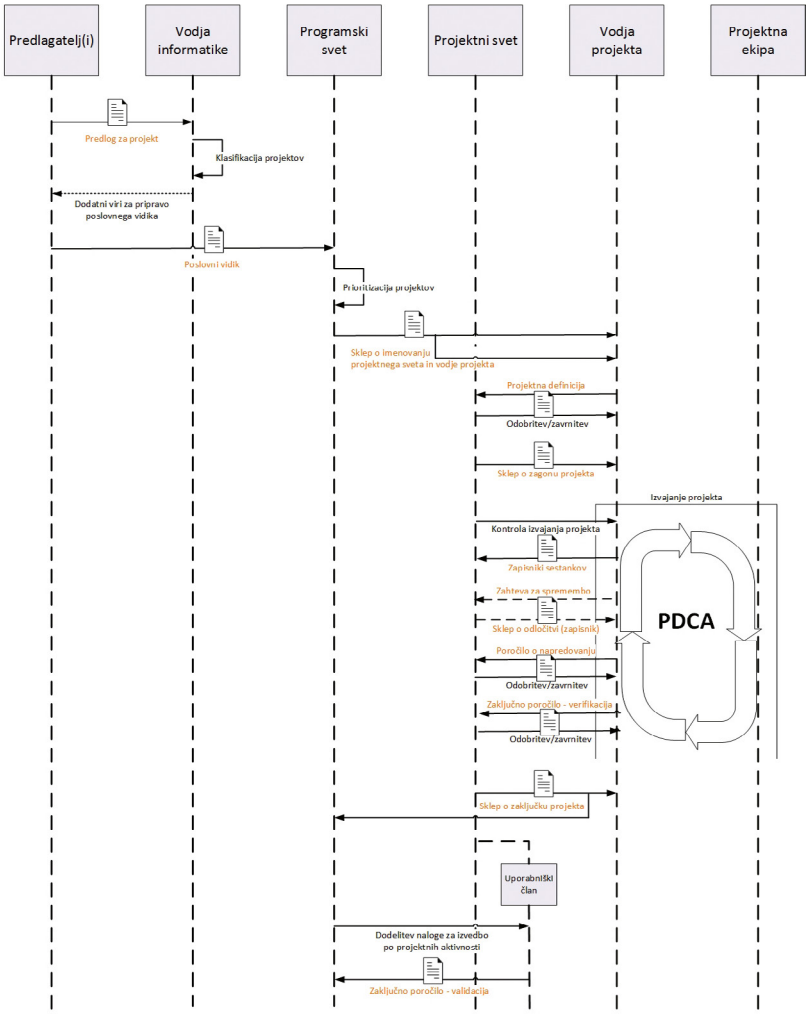
Za uspešno obvladovanje sprememb in uvedbo novosti v poslovne procese je zahtevan strukturiran projektni pristop. Projekti namreč združujejo vire, veščine, znanja, tehnologije in ideje za doseganje poslovnih koristi ali zastavljenih poslovnih ciljev, pri čemer jasno opredeljeni postopki to omogočajo znotraj zastavljenih finančnih in časovnih omejitev ter z zahtevano stopnjo kvalitete.

Namen sistematiziranega procesa projektnega vodenja je zagotoviti transparentno sledenje strategiji podjetja in optimalno izkoriščanje notranjih in zunanjih virov. Enotna in strukturirana metodologija zagotavlja visoko uspešnost pri doseganju ključnih ciljev, to so kakovost, roki in finančne koristi. Zajema množico disciplin in aktivnosti, ki so potrebne za učinkovito obvladovanje posameznega projekta ter za večnivojsko podporo upravljanju večprojektnega okolja.

Navodila, ki so pripravljena, so namenjena vzpostavitvi in zagotavljanju učinkovitih metod dela, nadzorovanega okolja za projektno delo in usposabljanja kompetentnih sodelavcev za uspešno delo na projektih.

Obseg navodil

Navodila za vodenje projektov na področju informatike zajemajo različne vidike projektnega okolja.

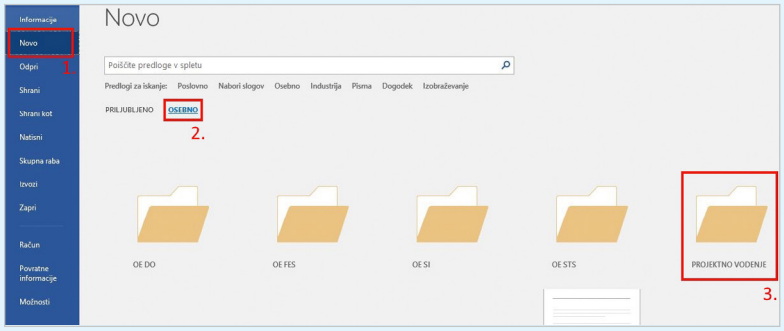

Postopek projektnega vodenja z vidika različnih vlog in priprave obrazcev

Ne določajo zgolj korakov za izvajanje projektov, po tem ko je bil sprejet sklep o pričetku projekta in do njegovega zaključka, temveč opredeljujejo precej širšo sliko. Postopek projektnega vodenja je namreč razdeljen na več različnih faz, in sicer: fazo predprojektnih aktivnosti, fazo priprave na projekt, fazo izvajanja projekta, fazo zaključevanja projekta in fazo poprojektnih aktivnosti. Vsaka izmed teh faz je razdeljena na več korakov. Pri večini izmed opredeljenih korakov je v pomoč pri upoštevanju postopka tudi obrazec ali več obrazcev, ki jih je treba pripraviti znotraj tega koraka (na primer obrazec za pripravo predloga za projekt, v okviru koraka priprava predloga za projekt, ki je del faze priprave na projekt). Določenih je 15 obrazcev, ki so udeležencem pri projektu v pomoč pri izpeljavi celotnega postopka. Poleg tega so v navodilih opredeljene tako vloge, ki nastopajo na projektih, npr. projektni svet, vodja projekta, projektna ekipa, kot tudi odgovornosti posameznih vlog v projektnem okolju. Predstavljeno je tudi področje obvladovanja dokumentov, ki nastajajo v okviru projektov, z dodatnimi opredelitvami dokumentov glede na področje, ki ga opisujejo, npr. dokumentacija izdelkov, dokumentacija kakovosti, dokumentacija projektnega vodenja itd.

Navodila in predpisani obrazci so zaposlenim na voljo na:

› **predlogah za wordove dokumente**
Navodila in obrazci se nahajajo v mapi Projektno vodenje in podmapi Področje informatike znotraj aplikacije Word. Do teh map dostopamo s klikom na Datoteka v orodni vrstici, izberemo odsek Novo v orodni vrstici na levem robu aplikacije in kliknemo na zavihek Osebno.

› **na Središču EG v rubriki Za zaposlene/Moja knjižnica/Navodila**
S klikom na Vodenje projektov na področju informatike se odpre spletno mesto z navodili in vsemi obrazci.

› **Skupno: S:\Projekti\Projektno vodenje\Področje informatike.**

Uporaba navodil

Prvi in najpomembnejši korak pri uporabi dogovorjenega postopka je priprava obrazca Predlog projekta. Z njim bodo izvršni direktor OE storitve informatike in ostali izvršni direktorji, ki združeno sodelujejo v Programskem svetu za informatiko, prejeli potrebne informacije za nadaljnje odločanje o pripravi in izvedbi predlaganega projekta. Sočasno obrazec predstavlja informacijo za sodelavce, ki skrbijo za administrativno-metodološko pomoč pri vodenju projektov na področju informatike, na podlagi katere bodo pristopili k predlagatelju projekta in poskrbeli za pomoč pri izvedbi vseh nadaljnjih korakov.

V OE SI se zavedamo, da navodila in obrazci lahko predstavljajo tveganje za prekomerno birokracijo in nepotrebna administrativna opravila pri projektih. Na osnovi preteklih projektov pa velja dejstvo, da urejena, enotna in strukturirana metodologija za vse projekte na področju informatike znatno prispeva k izboljšanju doseganja ključnih ciljev na projektih, torej dogovorjenih rokov, finančnih koristi in kakovosti rešitev, ter posledično prispeva k večjemu zadovoljstvu tako udeležencev na projektih, kot v končni fazi vseh uporabnikov informacijskih rešitev.

Programski svet za informatiko

S sklepom uprave je bil ustanovljen Programski svet za informatiko, sestavljen iz izvršnih direktorjev posameznih organizacijskih enot, katerega namen bo povezovanje informacijskih projektov s strateškimi cilji podjetja, koordiniranje prioritet med projekti, izvajanje nadzora nad najpomembnejšimi projekti, zagotavljanje sredstev, učinkovito upravljanje z viri in iskanje ravnotežja med tveganji in novimi funkcionalnostmi. Le-ta bo obravnaval vse nove predloge projektov in se na podlagi zbranih informacij odločal o nadaljnjih aktivnostih. Prav tako bo upravljal z večjimi spremembami ter obvladoval skupna in najpogostejša tveganja, ki potencialno vplivajo na izvajanje posameznih projektov.

Metodološko-administrativna pomoč

Za lažjo uvedbo novosti je bila skupaj s programskim svetom sprejeta tudi metodološko-administrativna pomoč, ki predlagateljem novih projektov in vodjem bodočih projektov omogoča enostavnejšo uvedbo v postopek in postopno spoznavanje z metodologijo. Hkrati metodološko-administrativna pomoč skrbi tudi za čim učinkovitejše delovanje programskega sveta in koordinirano delovanje vseh akterjev.

Navodila so namenjena VSEM zaposlenim, ne zgolj zaposlenim v Organizacijski enoti storitve informatike (OE SI).

Valentina Možina

Ustanoviti dijaško podjetje je **neprecenljiva izkušnja**

Zavod za spodbujanje podjetnosti mladih deluje od leta 2013 in z različnimi aktivnostmi spodbuja podjetnost pri mladih. Je nevladni in neprofitni zavod, zato se financira s pomočjo razpisov, z donacijami in sponzorstvi. Eden od podpornikov zavoda je tudi podjetje Elektro Gorenjska, d. d. Vsako leto zavod organizira program za dijake srednjih šol, z naslovom Moje podjetje.

Zavod je član zveze JA EUROPE (Junior achievement EUROPE). Njegova ključna dejavnost je razvijati smisel za podjetnost pri mladih s pomočjo učenja iz izkušnje. Dijaško podjetništvo sodi v program Moje podjetje, ki poteka pod okriljem Zavoda za spodbujanje podjetnosti mladih. Ta uči mlade po evropskem programu JA-YE (Junior Achievement Young Enterprises), ki ga organizira neprofitna organizacija JA Worldwide, v državah EU pa ga izvajajo že več kot 20 let.

V letošnjem letu je bilo v program vključenih 20 srednjih šol, v katerem so dijaki ustanovili 50 podjetij. Program je zasnovan tako, da dijaki skozi celotno šolsko leto spoznavajo podjetništvo v praksi. Na podlagi ideje o izdelku, ki ga bodo »proizvajali«, ustanovijo dijaško podjetje. Najprej izdelajo poslovni načrt, nato »ustanovijo« podjetje. Ustanovni kapital dobijo s prodajo delnic, lastniki le-teh so po navadi dijaki sami, njihovi starši in sorodniki, učitelji in prijatelji. Osnovni kapital jim pomaga finančno izvesti prvo proizvodnjo in prodajo. Delo opravijo v okviru pouka in šolskih delavnic, ponekod jim zavod pomaga poiskati tudi podjetniške mentorje ali pa se po pomoč oziroma potrebna tehnična sredstva obrnejo na starše, sorodnike, prijatelje in druge. Prodajni trgi so običajno omejeni na šolo in prireditve na šoli. Vedno več dijaških podjetij pa v zadnjem času poišče tržne poti tudi na socialnih omrežjih, na Facebooku in Instagramu. Med letom tako dijaki prodajajo svoje izdelke in storitve, vrhunec dogajanja pa je zaključna prireditev v maju, na sejmu dijaških podjetij, ki se tradicionalno izvede na Gospodarskem razstavišču. Večina dijaških podjetij se v maju tudi likvidira, najbolj zagreti in podjetni pa vsako leto poiščejo pot, s pomočjo katere nadaljujejo svojo podjetniško idejo.

Dijaška podjetja ocenjuje komisija, ki podeli osem nagrad

Ocenjevalno komisijo, ki podeli osem nagrad, vodi bivša direktorica holdinga Domela dr. Jožica Rejec. Nagrade so v letošnjem šolskem letu podelili v naslednjih kategorijah:

1. **NAJBOLJ IZVIREN SLOVENSKI IZDELEK:** Ocenjevalec etnolog dr. Janez Bogataj med značilnimi izdelki, ki vsaj v delu predstavljajo slovensko kulturno dediščino, izbere najboljšega. V letošnjem letu je nagrado za najizvirnejši slovenski izdelek prejelo podjetje Pot'čk, ki je izdelalo klasično orehovo in kokosovo potico v kozarcu. Potica je bila pečena v steklenem kozarcu in je zaradi svoje embalaže dlje časa ohranila svežino.

2. **NAJBOLJ INOVATIVEN IZDELEK** sta ocenjevala Janez Rihtaršič iz Domela in Marjan Rihar iz GZS, oba strojnika in tehnologa. Ocenjevala sta potencial izdelka, izvirnost, edinstvenost in tržni potencial. V tem delu je pomembno izstopalo podjetje Teglc z lebdečim teglcom.

3. **NAJBOLJŠO STOJNICO** je ocenjevala predstavnica Gospodarskega razstavišča ga. Petra Korenjak. Z velikim naskokom je izstopalo podjetje Teglc, saj je bila njihova stojnica profesionalna in na nivoju velikega sejemskega razstavljavca.

4. **NAGRADO ZA NAJBOLJŠO PREDSTAVITEV** je prejelo podjetje Speedy iz idrijske gimnazije, ki je delovalo pod okriljem mentorja iz podjetja Kolektor. Njihova storitev je bila hitro prototipno 3D-tiskanje. Čeprav jim v šolskem letu ni uspelo prodati nobenega izdelka, so s svojim nastopom pomembno prednjačili pred ostalimi. Njihov nastop in predstavitev sta namreč izražala brezkompromisno samozavest, zaupanje in vero v svoj edinstven in najboljši izdelek. Komisijo so sestavljali Peter Sušnik (Hoteli Krajc), Aleš Dremel (CPU) in Gašper Pance (Mehurček).

Foto: Luka Pogorelz

Najboljše podjetje Teglc se je predstavilo z inovativnim izdelkom Leteči teglc

Foto: Luka Pogorelz

Ocenjevalno komisijo, v kateri je bila tudi predstavnica Elektra Gorenjska Valentina Možina, je vodila dr. Jožica Rejec

Dijaška podjetja so lahko tudi odskočna deska v svet podjetništva

Izkušnja, ki jo z ustanovitvijo, delovanjem in na koncu likvidacijo podjetja dobijo dijaki, je neprecenljiva. Dijaki morajo namreč s prodajo delnic zbrati ustanovni kapital, voditi podjetje, proizvajati izdelke in jih na koncu tudi prodati. Pri tem na realnem primeru spoznajo omejitve in pasti podjetništva, ovire in težave pri timskem delu ter prodaji izdelkov. Za večino dijakov je ustanovitev dijaškega podjetja le izkušnja, ki jim bo prav prišla kasneje v življenju, za nekatere pa je tovrstno sodelovanje prav odskočna deska v svet podjetništva. Zmagovalno podjetje je namreč prav na dan zaključne prireditve simbolično lansiralo na trg svojo spletno stran. S prijateljem, ki že ima svoje podjetje, so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje in prodajo zmagovalnega izdelka. Verjamem, da bomo o podjetju Teglc oziroma o njihovih izdelkih zagotovo še slišali, in vesela sem, da je lahko tudi podjetje Elektro Gorenjska vsaj malo pripomoglo k njihovemu uspehu in njihovi prepoznavnosti.

5. **NAGRADO ZA NAJBOLJ PRODAJAN IZDELEK** je ponovno prejelo podjetje Teglc. Njihov prihodek v višini skoraj 3.000 evrov je izstopal pred konkurenco. Za primerjavo: drugo najuspešnejše podjetje v tej kategoriji je ustvarilo 800 evrov prihodkov. Ocenjevana komisija, Tina Ogrizek iz Domela, Matjaž Ribaš iz SID banke in Valentina Možina iz Elektra Gorenjska, vsi profesionalni računovodje in finančniki, je poleg obsega prodaje upoštevala še pravilnost računovodskih izkazov, pravilnost obračuna davkov in upoštevanje vseh stroškov (tudi stroškov dela, ki jih zaradi nepoznavanja dijaki radi izpustijo ob obračunu).

6. **NAGRADO ZA NAJBOLJŠE POROČILO** je prav tako podelila enaka komisija kot nagrado za najbolj prodajan izdelek. V letošnjem letu smo v ta namen prebrali 34 poročil, na zaključnem sejmu je nastopilo 32 podjetij. Najlepše in najbolj pravilno poročilo je v letu 2018 pripravilo podjetje Cordis. V podjetju so izdelovali polnjene blazinice za spanje s srčkom na trebuhu. Ves izkupiček so namenili Fundaciji za zdravljenje bolezni otrok s prirojenimi srčnimi napakami.

7. **NAGRADA MENTORJEV** je ponovno pripadala podjetju Teglc. Vsi mentorji med vsemi sodelujočimi podjetji izberejo najboljšega. Ker ga izberejo na zaključni prireditvi, ocenjujejo na podlagi izdelka, prodajne stojnice in reklamnega spota.

8. **PODJETJE KOT CELOTA** je zadnja in najpomembnejša nagrada. V letošnjem letu v tem delu nismo imeli težke naloge.

Podjetje Teglc je pomembno izstopalo v vseh kategorijah in si zaslužilo naziv NAJBOLJŠE PODJETJE. Zmagovalci se bodo udeležili evropskega tekmovanja v Beogradu, kjer bodo zastopali Slovenijo.

Besedilo: mag. Renata Križnar, Foto: Polona Avanzo

Prejeli posebno zahvalo za širjenje kulture družini prijaznega podjetja

Podjetje Elektro Gorenjska je novembra 2011 prejelo osnovni certifikat Družini prijazno podjetje in ga v letu 2014 nadgradilo s polnim certifikatom. Certifikat predstavlja orodje za učinkovitejše in kakovostnejše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih. Prejem zahvale za širjenje kulture družini prijaznega podjetja je potrditev sistematičnega, predvsem pa pravilnega in celovitega pristopa do zaposlenih.

Pridobljeni certifikat in vsi ukrepi, ki izhajajo iz njegove pridobitve, so podjetju v dodatno pomoč pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Uveljavitev 16 ukrepov, ki jih predvideva polni certifikat Družini prijazno podjetje, smo v poslovne in delovne procese podjetja implementirali postopoma do septembra 2017.

Prejemniki certifikatov in zahval, ki jim jih je podelil Ekvilib

Podjetja se zavedajo pomena širjenja kulture družini prijaznega podjetja

Certifikat Družini prijazno podjetje predstavlja svetovalno-revizorski postopek, ki je bil razvit kot eno izmed orodij za učinkovitejše in kakovostnejše upravljanje s človeškimi viri znotraj podjetij in organizacij, v kontekstu usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih. Kot takšen predstavlja eno izmed različnih možnosti družbeno odgovornega delovanja podjetja ali organizacije.

Podjetja in organizacije se v vedno večji meri zavedajo svoje družbene odgovornosti, svojega vpliva in informacij, ki jih s svojim poslovanjem sporočajo zaposlenim ter širši javnosti. Zavedajo se, da za njihovo uspešnostjo ne stojijo le vodilni, pač pa tudi zaposleni, ki so ključni v določenem delovnem procesu. Za uspešen razvoj in rast sta ključnega pomena njihovo zadovoljstvo in njihova pripadnost, kar je tudi ključni cilj certifikata Družini prijazno podjetje.

Nevladna organizacija Ekvilib Inštitut je 15. maja 2018, ob mednarodnem dnevu družin, trem podjetjem podelila osnovni certifikat, dvanajstim pa polnega. Posebne zahvale za širjenje kulture družini prijaznega podjetja v Sloveniji so letos prejela podjetja, ki so v postopek certificiranja vključena od leta 2011, med njimi tudi Dravske elektrarne Maribor (DEM) in Elektro Gorenjska. Doslej se je v projekt certificiranja vključilo že več kot 260 slovenskih podjetij in organizacij.

Besedilo in foto: doc. dr. Drago Papler

Kakovost poslovanja je **rezultat razvoja znanj, inovativnosti in izboljšav**

Odbor PRSPO je 22. marca 2018 ob 20-letnici poslovne odličnosti v Sloveniji na slovesnosti v Kongresnem centru Portus, v hotelu Slovenija v Portorožu, družbi Elektro Gorenjska, d. d., kot eni izmed 15 najuspešnejših organizacij podelil posebno zahvalno listino za pomemben prispevek pri oblikovanju poslovno odličnega okolja v Sloveniji.

Strategija poslovne odličnosti

Skozi 20-letno zgodovino se je ob podpori države in s pomočjo uspešnih gospodarskih družb ter zmagovalnih organizacij postavil steber poslovne odličnosti. »Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO) je najvišje državno priznanje na področju kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti ter stalnih izboljšav, ki delajo Slovenijo uspešno in konkurenčno,« je poudaril predsednik odbora PRSPO, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo RS Zdravko Počivalšek.

Pot k odličnosti po modelu EFQM

»Slovenska pot k odličnosti, ki se je pričela leta 1993, je neverjetna, predvsem z vidika dolgoročne usklajenosti. To se potrjuje tudi danes. Slovenska vlada je pred kratkim sprejela dokument razvoja Strategija poslovne odličnosti do leta 2030. S tem je Slovenija postala posebni vzorčni model tudi za druge države,« je dejal izvršni direktor mednarodne organizacije EFQM Leon Tossaint.

Poslovna odličnost je pomemben del razvojnih usmeritev

Odlične organizacije nenehno dvigujejo meje možnega. Negujejo kulturo doseganja izjemnih rezultatov, skrbijo za zadovoljstvo ljudi in ohranjanje okolja. Poslovna odličnost je pomemben del razvojnih usmeritev organizacij, hkrati pa vse pomembnejši del razvojne filozofije širše družbe. Tega se je pred 20 leti zavedala že Vlada RS, ki je sprejela Zakon o priznanju poslovne odličnosti ter vsa ta leta spodbujala, podpirala in širila pomen samoocenjevanja po modelu odličnosti EFQM med uspešnimi slovenskimi organizacijami. Pomen in nadaljnji razvoj poslovne odličnosti v Sloveniji ima začrtano pot s Strategijo poslovne odličnosti do leta 2030, ki jo je Vlada RS sprejela v začetku leta 2018.

Zahvalne listine poslovno odličnim gospodarskim organizacijam

Rezultati mnogoterih aktivnosti, prizadevanj organizacij, posameznikov in Urada RS za meroslovje se zrcalijo v izjemnih rezultatih, ki jih Slovenija kot majhna država na področju poslovne odličnosti beleži: 265 ocenjevanj, 7 pilotnih projektov, več kot 100 izobraževanj za organizacije, številne delavnice in promocijski dogodki in okrogle mize. Pod krovnim vodenjem Urada RS za meroslovje so bili izvedeni pilotni projekti, bili so tudi usposobljeni ocenjevalci, ki so ocenjevali veliko število organizacij, in prepoznani zmagovalci ter finalisti državne nagrade za poslovno odličnost.

Zahvalne listine so prejela nasledja najuspešnejša podjetja in ustanove: **Elektro Gorenjska** (zmagovalec PRSPO 2012 za velika podjetja), Revoz, Iskra Avtoelektrika, Saubermacher & Komunala, Sava, gumarska in kemijska industrija, Trimo, Luka Koper, ETI Elektroelement, Petrol, Slovenska energetska družba, Krka, tovarna zdravil, TPV trženje in proizvodnja opreme vozil, Lotrič Meroslovje (zmagovalec PRSPO 2012 za majhna podjetja), odelo Slovenija, podjetje za razvoj, proizvodnjo in trženje avtomobilskih delov, d. o .o., in Adria Mobil, proizvodnja, trgovina in storitve.

Zahvalni listini ob 20-letnici poslovne odličnosti za prispevek k poslovni odličnosti v Sloveniji, podan z lastnim zgledom in ugledom, sta prejeli zmagovalni podjetji tekmovanja PRSPO 2012 Elektro Gorenjska v kategoriji velikih podjetij in Lotrič Meroslovje v kategoriji malih podjetij

doc. dr. Drago Papler

Ekološki učinki obnovljivih proizvodnih virov in razvojni projekti v letu 2017

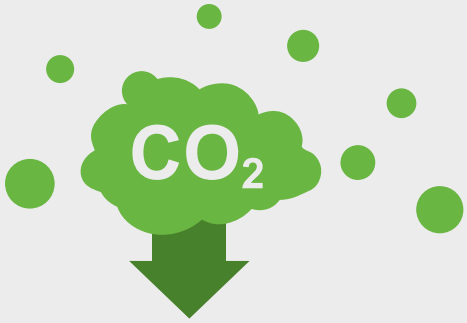
Značilnost družbe Gorenjske elektrarne leta 2017 je bila skromnejša proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah zaradi manjše hidrologije, na poslovne prihodke pa so vplivale tudi nizke tržne cene električne energije. Spremenjena je bila tudi organiziranost družbe. Prestrukturiranje je potekalo v dveh fazah: januarja 2017 z notranjo reorganizacijo ter z vzpostavitvijo projektnega vodenja in septembra z izčlenitvijo dejavnosti vzdrževanja v hčerinsko podjetje GEK Vzdrževanje, d. o. o.

Okoljski prihranki hidroelektrarn

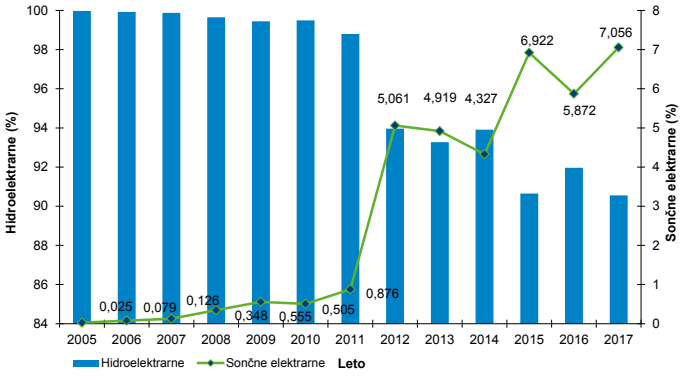
Za proizvajalce električne energije, ki so odvisni od naravnih dejavnikov pri proizvodnji, kot je hidrologija pri hidroelektrarnah, je bilo leto 2017 kar zahtevno. Plan proizvodnje iz hidroelektrarn je bil zaradi slabe hidrologije dosežen 95,45 %.

V podjetju Gorenjske elektrarne proizvodnja električne energije, oddana v omrežje in v interno omrežje končnih odjemalcev iz hidroelektrarn, pomeni 90,55 % delež proizvodnje, iz sončnih elektrarn 7,06 % delež, iz soproizvodnje pa 2,39 % delež celotne proizvodnje.

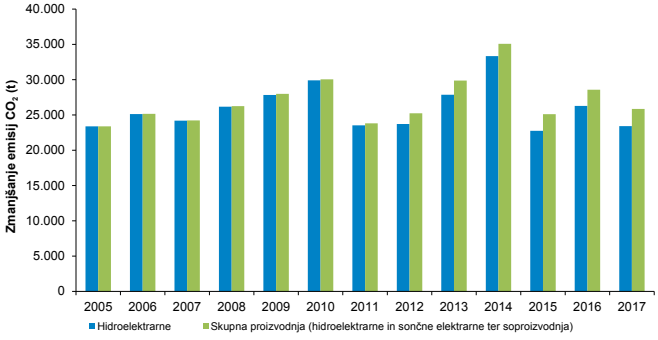
V letu 2017 je bila skupna proizvodnja ekološko čiste električne energije iz hidroelektrarn podjetja Gorenjske elektrarne 46.818 MWh. Proizvedena električna energija iz hidroelektrarn daje okoljske prihranke, in sicer po metodologiji Centra za energetsko učinkovitost Inštituta Jožef Stefan pri izračunu CO_2 (0,5 kg CO_2/kWh) je bilo za leto 2017 zmanjšanje 23.409 ton emisij CO_2.

Skupno zmanjšanje CO_2 iz hidroelektrarn, sončnih elektrarn in soproizvodnje toplote ter električne energije podjetja Gorenjske elektrarne v letu 2017 je zmanjšanje 25.851 ton emisij CO_2.

Deleži proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov v Gorenjskih elektrarnah v obdobju 2005–2017 (%)

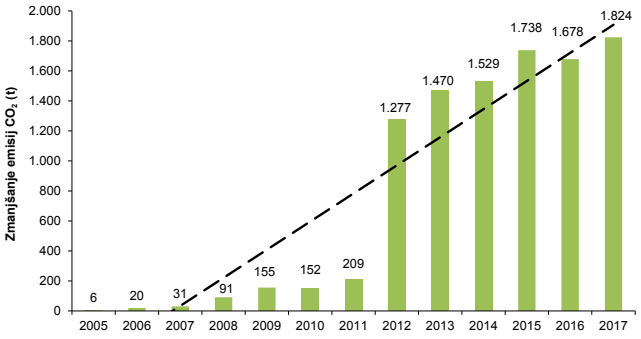

Okoljski prihranek zmanjšanja emisij CO_2 zaradi proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah v obdobju 2005–2017 (t)

Okoljski prihranki sončnih elektrarn v letu 2017

V letu 2017 je bila skupna proizvodnja električne energije, oddane v distribucijsko omrežje in v interno omrežje končnih odjemalcev podjetja Gorenjske elektrarne 3.648 MWh, kar predstavlja 7,06 % delež vse proizvedene električne energije Gorenjskih elektrarn.

Proizvedena električna energija iz sončnih elektrarn daje okoljske prihranke, in sicer po metodologiji Centra za energetsko učinkovitost Inštituta Jožef Stefan pri izračunu CO_2 (0,5 kg CO_2/kWh) za leto 2017 za 1.824 ton emisij CO_2. Kumulativni okoljski prihranek emisij CO_2 iz sončnih elektrarn podjetja Gorenjske elektrarne od leta 2005 do konca leta 2017 je 10.179,3 ton emisij CO_2.

Okoljski prihranek zmanjšanja emisij CO_2 zaradi proizvodnje električne energije v sončnih elektrarnah v obdobju 2005–2016 (t)

Okoljski prihranki kogeneracijskih enot v letu 2017

V letu 2017 je bila skupna proizvodnja električne energije iz kogeneracijskih enot na zemeljski plin, oddana v distribucijsko omrežje in v interno omrežje končnih odjemalcev, 1.236 MWh, kar predstavlja 2,39 % delež vse proizvedene električne energije Gorenjskih elektrarn.

Okoljski prihranki iz soproizvodnje električne energije predstavljajo zmanjšanje 617,6 ton emisij CO_2.

Sistem vodenja kakovosti in upravljanja z energijo

Konec leta 2017 je bil v Gorenjskih elektrarnah vzpostavljen sistem vodenja kakovosti po novelaciji standarda ISO 9001:2015 z razširjenimi zahtevami poglavij konteksta organizacije, vodiiteljstva, obravnavanja tveganj in priložnosti, kompetentnosti, ozaveščenosti, vrednotenja in sprememb procesov, ki so nastala z reorganizacijo družbe z izčlenitvijo dejavnosti vzdrževanja v odvisno družbo GEK Vzdrževanje, d. o. o., in vzpostavitvijo skupine Gorenjske elektrarne. Redefiniranje medsebojno povezanih procesov obeh družb v skupini in izboljševanje sta stalni nalogi v prihodnjem obdobju.

Investicije, raziskave in razvoj

Za investicije je bilo v letu 2017 porabljenih 430 tisoč evrov sredstev. V sklopu hidroelektrarn so sredstva namenili avtomatizaciji hidroelektrarne Sava, hidroelektrarne Škofja Loka in prenovi stikalne opreme v hidroelektrarni Savica. V sklopu sončnih elektrarn je bil večji del sredstev namenjen izboljšanju požarne zaščite sončnih elektrarn. Vgrajeni so bili optimizatorji moči na sončni elektrarni Merkur Primskovo in sončni elektrarni Merkur 2. V okviru projektov učinkovitega upravljanja z energijo je bilo končanih več investicij s področja optimizacije merilnih mest, med drugim je bil izveden projekt optimizacije na šolskem kompleksu v Šenčurju. V okviru projektov pogodbenega zagotavljanja prihrankov je bila družba Gorenjske elektrarne skupaj s konzorcijskima partnerjema Petrol in Domplan izbrana za izvedbo projekta energetske sanacije javnih objektov, ki so v lasti Mestne občine Kranj. V obratovanje je bilo predanih deset polnilnih postaj za električna vozila, vzpostavljena je bila tudi zaledna pisarna za spremljanje aktivnosti e-polnilnic. Štiri e-polnilnice so bile vključene v upravljanje. Opravljena je bila nadgradnja sistema GEKenergija in začet postopek optimizacije ogrevanja poslovne stavbe na Stari cesti 3 v Kranju. V bodoče podjetje načrtuje povečanje lastne mreže e-polnilnic, upravljanje e-polnilnic pa želi ponuditi širšemu trgu. Na javnem pozivu Agencije za energijo za vstop v podporno shemo je družbi uspelo z dvema projektoma, in sicer z novo hidroelektrarno Cerklje ter s prenovo hidroelektrarne Standard.

Vzdrževanje energetskih naprav

Po programu za leto 2017 so bila opravljena načrtovana vzdrževalna dela strojev in naprav v vseh hidroelektrarnah, sončnih elektrarnah in v kogeneracijskih enotah.

Za izvedbo tekočih, vzdrževalnih in investicijskih del je bilo izdano 353 delovnih nalogov, za škodne primere ni bilo izdanih delovnih nalogov.

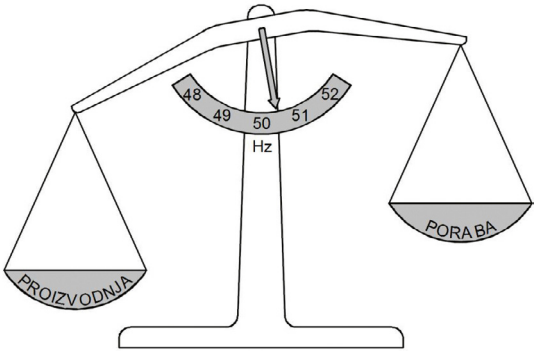
Področje / Leto	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vzdrževanje, investicije	184	224	220	207	221	246	223	393	400	370	323	353
Škode (zavarovalnica)	4	9	5	10	16	2	9	11	7	5	6	0

Izdano število delovnih nalogov v obdobju 2006–2017

Miha Flegar

Pomen zagotavljanja sistemske storitve **terciarne in sekundarne regulacije**

Sistemske storitve so namenjene zagotavljanju varnega in neprekinjenega obratovanja elektroenergetskega sistema. Operater prenosnega sistema mora v vsakem trenutku zagotoviti ustrezen nivo sistemskih storitev. Ponudniki sistemskih storitev so proizvajalci elektrike, v določenih primerih pa tudi odjemalci. V letošnjem letu so v sistem zagotavljanja storitev terciarne in sekundarne regulacije vključene tudi Gorenjske elektrarne.

Frekvenčna stabilnost elektroenergetskega sistema

Frekvenčna stabilnost se nanaša na sposobnost sistema, da obdrži frekvenco blizu nazivne vrednosti po večji motnji v sistemu, ne glede na morebiten razpad sistema na otoke.

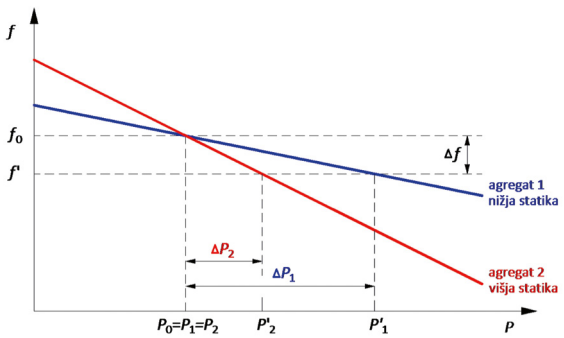
Frekvenčna regulacija

Za elektroenergetski sistem je značilna tesna povezava med delovno močjo in frekvenco, zato vsaka sprememba delovne moči na strani proizvodnje ali porabe vpliva na vrtilno hitrost generatorjev in posledično na frekvenco, kar nazorno prikazuje zgornja slika.

V primeru viška proizvedene delovne moči je mehanski navor na gredi generatorja večji od električnega navora, zato se rotor pospeši in frekvenca naraste. Presežek proizvedene delovne moči se shrani v obliki kinetične energije vztrajnostnih mas generatorja in turbine. Ob primanjkljaju proizvedene delovne moči je električni navor večji od mehanskega navora turbine, zato se porabniki napajajo tudi iz shranjene kinetične energije agregatov. Črpanje energije rotirajočih mas ima za posledico padanje hitrosti rotorja in omrežne frekvence, pri čemer na hitrost upada močno vpliva količina rotirajočih mas sinhronskih agregatov. Zaradi prednostnega dispečiranja je lahko v določenih trenutkih v omrežju manj konvencionalnih virov, kar zmanjšuje celotno kinetično energijo rotirajočih mas v sistemu. Ker na porabo delovne moči praktično nimamo vpliva, je naloga frekvenčne regulacije generatorjev zagotoviti ravnotežje med proizvodnjo in porabo delovne moči v elektroenergetskem sistemu. Časovno gledano se v prvih trenutkih po spremembi delovne moči le-ta manifestira v spremembi kinetične energije in vrtilne hitrosti rotirajočih mas agregatov, nakar se aktivira primarna regulacija. Na hitrost primarne regulacije vplivajo mehanske omejitve turbinskih regulatorjev, zato proces izzveni po približno 30 sekundah, ko nastopi sekundarna regulacija, ki traja par minut. Avtomatskima stopnjama frekvenčne regulacije nato sledi ročna terciarna regulacija.

Primarna regulacija

V primarni regulaciji frekvence sodelujejo vsi večji agregati in v odvisnosti od nastavljene statike avtomatsko sodelujejo pri regulaciji. Pri spremembi frekvence Δf se tako obremenitev proporcionalno prenese med delujoče agregate, kjer je generator z nižjo statiko »manj statičen« in zato bolj udeležen pri regulaciji delovne moči, kot je prikazano na sliki 1.

Slika 1: Karakteristika turbinske regulacije s statiko

Nastavitev statike in regulacijski obseg sta odvisna od tehnoloških zmogljivosti proizvodnega vira. Hidroelektrarne so glede tega najbolj prilagodljive, zato lahko dokaj hitro in v velikem obsegu regulirajo svojo moč. Po približno 30 sekundah se proces primarne regulacije zaključi, pri čemer agregati bolj ali manj izrabijo svoje regulacijske obsege. Za primarno regulacijo je značilno, da v omrežju pusti določeno odstopanje frekvence, zato se aktivira sekundarna regulacija, ki odpravi preostalo odstopanje frekvence.

Sekundarna regulacija

V sekundarni regulaciji sodelujejo le izbrane elektrarne, ki s spremembo delovne moči odpravijo odstopanje omrežne frekvence in vrnejo pretoke moči v okvire voznih redov. Hkrati se sprostijo regulacijske rezerve primarne regulacije. Tako kot proces primarne regulacije se tudi sekundarna regulacija izvede avtomatično. Njen cikel traja par minut, pri čemer se, odvisno od tehnoloških značilnosti, aktivira del regulacijskega obsega. Ker sta primarna in sekundarna regulacija izrabili del regulacijskega obsega, nimata več rezerve za morebitno novo motnjo. Zato se po približno 4 minutah vključi terciarna regulacija.

Terciarna regulacija

Terciarna regulacija prispeva delovno moč in razbremeni agregate v sekundarni regulaciji, s čimer se sprostijo njuni regulacijski obsegi. Sekundarna regulacija obremeni agregate tako, da vzpostavi ravnotežje med proizvodnjo in porabo delovne moči v omrežju, kar pa ni nujno optimalno iz vidika proizvodnih stroškov. Terciarna regulacija poteka ročno, pri čemer ločimo minutno rezervo, ki se aktivira v 15 minutah, in urno rezervo, ki se sprosti v eni uri. V minutni rezervi sodelujejo predvsem plinske elektrarne s hitrim zagonom in pogodbeni odjemalci, ki lahko na zahtevo znižajo svojo porabo.

Vloga Gorenjskih elektrarn pri zagotavljanju frekvenčne stabilnosti

Od januarja 2018 pet proizvodnih objektov Gorenjskih elektrarn sodeluje pri zagotavljanju sistemske storitve sekundarne in terciarne regulacije. Slednja se že izvaja kot sistemska storitev za zagotavljanje frekvenčne stabilnosti, sekundarna regulacija pa je zaenkrat pretežno raziskovalnega značaja v sklopu projekta FutureFlow.

FutureFlow

FutureFlow je štiriletni mednarodni raziskovalni projekt, v katerem sodeluje 12 partnerjev iz osmih evropskih držav, med njimi so štirje sistemski operaterji, raziskovalne ustanove, tehnološke družbe in dva trgovca z električno energijo. Vsa podjetja so vodilna na svojem področju glede tehnologij in storitev, ki jih ponujajo odjemalcem.

Negativna terciarna regulacija

V Gorenjskih elektrarnah je v terciarno regulacijo vključenih pet proizvodnih objektov, ki skupaj zagotavljajo 1 MW negativne terciarne regulacije. Proizvodni objekti so preko krmilnikov GridControl vključeni v virtualno elektrarno, s katero upravlja podjetje GEN-I. V primeru izpada večjega bremena v elektroenergetskem sistemu se v omrežju pojavi presežek delovne moči, zato virtualna elektrarna pošlje zahtevo za pričetek negativne terciarne regulacije. Ob aktivaciji se turbine avtomatsko zaprejo do nastavljene minimalne delovne moči P_{min}, ki se vzdržuje ves čas aktivacije. Ob zaključku se agregati vrnejo v obratovalno stanje pred aktivacijo. Terciarna regulacija se izvaja brez predhodne napovedi, pri čemer se morajo agregati odzvati v desetih minutah.

Sekundarna regulacija

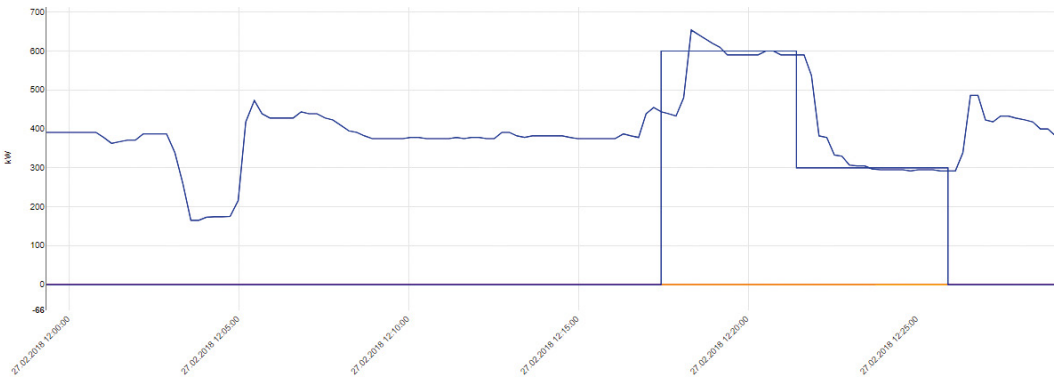
V sistem sekundarne regulacije sta vključeni HE Savica in HE Sava. Proizvodna objekta sta preko krmilnikov GridControl vključena v virtualno elektrarno, s katero upravlja podjetje GEN-I. Sekundarna regulacija je trenutno raziskovalnega značaja, zato se jo izvaja po predhodnem dogovoru, traja pa največ štiri ure.

Pri sekundarni regulaciji se agregat v dogovorjenem regulacijskem obsegu ΔP avtomatsko prilagaja želeni delovni moči, ki jo zahteva virtualna elektrarna, pri čemer se delovna moč praviloma prilagaja le nižje od trenutno razpoložljive moči posameznega agregata.

Rezultati

Nenapovedane testne aktivacije terciarne regulacije so potrdile visoko zanesljivost sistemske storitve, pri čemer se bili odzivni časi agregatov krepko znotraj zahtev operaterja. V sklopu projekta FutureFlow je bilo v letošnjem letu izvedenih tudi šest aktivacij sekundarne regulacije. Na sliki 2 je odziv na skočno spremembo zahtevane delovne moči agregata B v HE Sava. Kljub dejstvu, da je skočna sprememba za turbinski regulator zelo zahtevna, se je agregat odzval v manj kot dveh minutah.

V prihodnosti lahko pričakujemo večje povpraševanje po sistemskih storitvah, kot sta sekundarna in terciarna regulacija. Eden od razlogov je tudi vse večje število razpršenih virov, ki ne izkazujejo vztrajnosti in s tem slabo vplivajo na frekvenčno stabilnost elektroenergetskega sistema.

Slika 2: Odziv agregata B na skočno spremembo zahtevane delovne moči

Za pomoč pri predstavitvi vaj se zahvaljujemo Manci Kleč Berginc, Katarini Koželj, Anžetu Vilmanu in Marku Vilfanu, ki je tudi fotografiral.

Vaje proti stresu

RAZTEZANJE ZA ZAPESTJE

- Pred seboj prepletite prste na roki.
- Roki in zapestje 10-krat zavrtite v smeri urinega kazalca.
- Nato zavrtite 10-krat še v nasprotni smeri.

RAZTEZANJE ZA STRANSKI DEL VRATU

- Ko stojite ali sedite, naj roke sproščeno visijo ob bokih.
- Glavo nagnite naprej na eno, nato na drugo stran.
- Ramena sprostite.

Na vsaki strani zadržite po 5 sekund.

RAZTEZANJE ZA RAMENA IN VRAT

- To raztezanje je priporočljivo ob prvih znakih napetosti v ramenih in vratu.
- Ramena privzdignite proti ušesom, da začutite rahlo napetost v vratu in ramenih.
- Mislite si: „Ramena obesim, ramena spustim."

Zadržite 5 sekund, nato sprostite ramena v naraven položaj. Ponovite 2-krat.

RAZTEZANJE ZA RAMENA, HRBTNO STRAN NADLAKTI IN VRAT

- Z desno roko primite levo laket malo nad komolcem.
- Ko pogledate čez levo ramo, rahlo povlecite komolec v smeri nasprotne rame, da začutite raztezanje.

Zadržite 10 sekund.
Ponovite še z drugo roko.

RAZTEZANJE ZA RAMENA, HRBET, LAKTI IN ROKE

- Prekrižajte prste, nato dlani obrnite navzgor in nad glavo iztegnite lakti.
- Zamišljajte si, da se vam lakti podaljšujejo, ko v njih in v zgornjem delu reber občutite raztezanje.

Držite 10 sekund in globoko dihajte.
Odlično za povešena ramena.

ZA RAZTEZANJE HRBTA

- Močno se nagnite naprej.
- Glava naj visi navzdol, vrat naj bo sproščen.
- Za vzravnanje uporabite roke.

Zadržite 10 sekund.

Naj marčevski prispevek

V marčevski številki Elga vas je najbolj navdušil članek z naslovom Vadba na delovnem mestu. Pri predstavitvi vaj so sodelovali **Katarina Koželj, Anže Štular, Anže Vilman, Samo Štojs in Marko Vilfan**.

Nagrajenci so prejeli vrednosti bon, ki jim ga je podelila odgovorna urednica Elga mag. Renata Križnar.

Iskrene čestitke!

Maša Jamnik

Kadrovske novice

Elektro Gorenjska, d. d.

ZAPOSLITVE

Marec:

› JURE FERLIC
elektromonter v krajevnem nadzorništvu - OE distribucijsko omrežje.

»Za zaposlitev v Elektru Gorenjska sta bila ključnega pomena predhodno odlično sodelovanje in narava dela. Sodeloval sem pri menjavi števcev, meritvah in testiranjih le-teh. Všeč sta mi tudi spodbudno delovno okolje in prijeten kolektiv.«

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

Marec:

‹ GABER REKELJ
aplikacijski inženir - OE storitve informatike.

Maj:

‹ DAMIJANA PERNUŠ
referent za uporabnike omrežja - OE distribucijsko omrežje.

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

ZAPOSLITVE

Maj:

› PRIMOŽ BREJC
inženir za izvajanje projektov.

»Prvi občutki so pozitivni, sodelavci so prijazni in so me lepo sprejeli. Veseli me, da so se naše poti križale in da gremo skupaj naprej.«

Za lepši dan

Čarnost trenutkov

Sonce polnočnih ljubimcev,
zvezdice svetle družice,
starodavni obred združitve svetov,
nekaj duš priča poljubu so nežnem.
Srce približa se srcu…

Valovanje zaves na obzorju,
spreminjanje toka dogodkov.
Tiho spreminjanje sebe…

V tišini sliši se petje lepote,
se razlega po nebu in zemlji.
Pesem zahvale za življenje, ki daje,
topli glas, gibanje k sebi in tebi.

Trenutek, zapisan v spominu!

Agi

1 Klesarska šola v Pučišču
2 V mestu Hvar
3 Gorski kolesarji sredi ničesar
4 Vkrcavanje na ladjo Dalmatinac

Športno društvo Elektro Gorenjska
Kolesarska sekcija

Besedilo: Agata Štular, Foto: Nikolaj Stevanović in Borut Jereb

Kolesarjenje **po dalmatinskih otokih**

Skupina 21 kolesarjev Športnega društva Elektro Gorenjska je kolesarila po celini Srednje Dalmacije in po otokih Brač ter Hvar. Prevozili smo približno 250 km in naredili 3.520 višinskih metrov.

Kolesarji smo se razdelili v dve skupini z različnimi trasami in s skupnimi cilji. V cestni skupini smo kolesarili po cestah z lepimi vzponi in spusti. Gorski kolesarji pa so uživali v makadamskih in bolj divjih poteh.

V petih dneh smo prekolesarili pot, ki so jo začrtali Borut, Klemen in Niko:	
1. dan	Split › Žrnovinica › Tugare › Omiš
2. dan	Pučišča › Pražnica › Vidova gora › G. Humac › Bol
3. dan	Jelsa › Stari Grad › Selca › Hvar
4. dan	Milna–D. Humac–Pučišča–Postira–Supetar
5. dan	Split › Solin › Divulje › Trogir › Marina.

Bili smo obiskovalci klesarske šole v Pučišču, kjer so nam prikazali čudovite izdelke iz kamenja z otoka Brača. Gorski kolesarji niso mogli prehvaliti obiska samostana Pustinja Blaca. Ogledali smo si tudi dalmatinska mesta, v katerih smo pristali z našo ladjico.

Kolesarji smo se na tokratnem izletu morali zanašati na svojo moč in iznajdljivost, saj so nas spremljevalna vozila čakala na kopnem. Naše vozilo in naš hotel je bila tokrat ladja Dalmatinac.

Petdnevno kolesarjenje nasmejanih, zadovoljnih in rahlo utrujenih udeležencev je potekalo v lepem, temperaturno primernem vremenu za kolesarjenje. V tem času so bili otoki obdani v nežno dišeče cvetje in svetlo zelenje, nasprotje temu je bilo temno modro morje. Medse smo sprejeli tudi dva nova člana.

Športno društvo Elektro Gorenjska
Sekcija za pohodništvo

Besedilo in foto: Florijan Cerkovnik

Kopitnik – 929 m

Prvi planinski izlet v letošnjem letu je bil namenjen vzponu na lep razglednik Kopitnik, ki z 929 metri kraljuje nad Rimskimi Toplicami. Že na začetku poti smo bili poleg sončnega vremena deležni še presenečenja, za katerega je poskrbel sodelavec Jure. Namesto direktne poti na vrh smo se sprehodili po Ruski stezi v kopališkem parku, kjer rastejo orjaške sekvoje in ostala eksotična drevesa in nadaljevali proti zaselku Senožete, kjer stoji poleg domačije pesnika Antona Aškerca tudi domovanje Juretovega sorodnika. Deležni smo bili pogostitve, izvedeli marsikatero zanimivost o zaselku, zdravilni vodi Rimskih Toplic in o pesniku Aškercu.

Pot smo nadaljevali mimo Stražnika na razgledni vrh Kopitnika, kjer smo občudovali razgled na Posavsko hribovje, pogled pa je segel vse do Snežnika. Po počitku smo se spustili do koče na Kopitniku. Po odličnem jabolčnem zavitku smo sestopili po poti mimo cerkvice na Lurdu in se po lepo urejenih ulicah Rimskih Toplic vrnili na izhodišče.

1 Pot do zaselka Senožete
2 Postanek v Senožetah
3 Vrh Kopitnika
4 Na vrhu Kopitnika
5 Koča na Kopitniku

1 Društvo aleksandrink nam je s kratkim skečem predstavilo zgodbo o aleksandrinkah
2 Sprehod ob obali v Rezijo
3 Prelepega izleta se je udeležilo 35 članov društva

Društvo upokojencev Elektro Gorenjska

Besedilo: Janez Potočnik

Po sledeh aleksandrink

V mesecu marcu smo odšli v Trst, kjer nas je AUTENTICA, d. o. o., turistično razvojna agencija iz Kopra popeljala po poteh aleksandrink. Namen izleta je bilo spoznati kraje, iz katerih so izhajale aleksandrinke. Znano je, da so bili časi pred 1. svetovno vojno zelo težki in ni bilo dela. Na Primorskem so se dekleta in žene v tistih časih odpravljale iskat delo v egiptovsko Aleksandrijo. Domov so pošiljale denar, da se je lahko preostala družina prebijala skozi življenje.

Najprej smo se zapeljali v Trst, kjer smo se sprehodili ob obali. Nato smo se ustavili v vasi Križ, kjer smo si ogledali hišo aleksandrinke Jože Sedmak, ki se je v Egiptu poročila z bogatašem Finneyjem in postala najbogatejša tujka v Egiptu. Od tam smo se odpravili do vasi Grahovo Brdo, kjer smo na turistični kmetiji Mahnič imeli pravo kraško kosilo. Po kosilu smo se zapeljali proti vasi Prvačine v Vipavski dolini, kjer nas je sprejelo Društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink. Ustavili smo se še na vipavskem pokopališču, kjer smo si ogledali dva egiptovska sarkofaga, stara 4500 let. Izleta se je udeležilo 22 članov.

Izlet v Rezijo

Za majski izlet smo si izbrali dolino Rezije v bližnji Italiji. Pot nas je vodila po Zgornjesavski dolini mimo Trbiža, po dolini reke Bele do kraja Ressutto ter ob reki Reziji do kraja Ravanci. V kulturnem domu smo si ogledali razstavo z naslovom Ta rozjanska kulturna hiša. Gospod Sandro Quagliovodil nam je prikazal značilnosti rezijanskega jezika in predstavil kraj ter način življenja v starih časih. Po ogledu smo pot nadaljevali do vasi Solbico. Tam smo si ogledali muzej brusačev. Dan se je počasi prevesil v drugo polovico in odpravili smo se proti Čedadu. Na Jelenovem bregu v Avsi pod Matajurjem nas je na kmečkem turizmu čakalo še kosilo.

Nagradna križanka

Foto: Roman Bratun

ELGO	EDEN OD SVETIH TREH KRALJEV	NADALJEVANJE GESLA	NAGON	MODEL VOZILA OPEL	TOMO ČESEN	VRSTA ŽITA	GLAVNI ŠTEVNIK
BOGAT ČLOVEK							
GRAVITACIJSKO OBMOČJE SONCA							
DEL MARIBORA					DANIEL SHARMAN / GRŠKA HOTNICA		
TOM BERENGER			POLDRAG KAMEN / AVANS, PREDUJEM				
FINSKO JEZERO, INARI						NOGOMETNI KLUB IZ ŠPANIJE	PEVKA KRAJNČAN
NOV MENIČNI UPNIK, ŽIRAT							
NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA / SKLADBA ZA KLAVIR				GRAFIK JUSTIN / OČETOV BRAT			

SESTAVIL: F. KALAN	FILMSKI ZVEZDNIK (JEAN CLAUDE)	POKRAJINA V ŠPANIJI, ASTURIJA	ROBERT PALMER	PLAST SIPKEGA PESKA	ČEBELJI SAMEC	ORODJE ŽANJIC / IZVOR				OBČUTEK OB ZADREGI / IZGOVOR ČRKE Q				
GESLO								OSMI GLASBENI INTERVAL						
TABLETA PROTI GLAVOBOLU								TONSKI NAČIN / PEVSKI GLAS				EVA NOVŠAK / IT. SKLADATELJ (ANTONIO)		
NIKOLA TESLA			POTROŠNJA / OKENSKA NAVOJNICA, ROLO							OTOK VIS (LAT. ZAPIS) / GRŠKI OTOK				
OBLIKA PREMOGA GLEDE NA SESTAVO						KRADLJIVKA / OSELNIK ZA KOŠNJO (NAREČNO)							ŠIRNO MORJE	VAJA, TRENING
MOJZESOV BRAT					GLASBENIK REPINC / MODEL VOZILA NISSAN						PLENITEV / POLARNI SESALEC Z BRKI			
MESTO V SEVERNI ITALIJI							GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE	ŠTEVILKA OSEM / EMIL ADAMIČ						
BRIT. VIOLINISTKA (VANESSA)				ODBOJ SVETLOBE / EMIL NOLDE						AM. PEVEC (LOU) / KAREL OŠTIR				
NAUK O LEPOTI									NAJVIŠJI VRH V MAKEDONIJI					
SLOVARČEK: DURIT, HETERA, SALIERI, VODIR		DRAMA IVA BREŠANA						ANTIČNA ZGRADBA V PULI	OZEK PAS MORJA NA CELINI					

Iskano geslo nagradne križanke iz prejšnje številke je bilo URESNIČUJEMO STRATEGIJO. Izžrebali smo tri nagrajence, ki so nagrado prejeli po pošti. Nagrajenci so bili: OLGA ŠKOFIC, JERNEJ BONCELJ IN TINA MIKLAVČIČ. Nagrajencem iskreno čestitamo!

Geslo tokratne nagradne križanke pošljite najpozneje **do petka, 27. julija 2018** v uredništvo na naslov: Elektro Gorenjska, d. d., Služba za korporativno komuniciranje, Ulica Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj. Izžrebali bomo tri nagrajence, ki bodo nagrado prejeli po pošti, zato ne pozabite pripisati svojega naslova.

24.
LETNE ŠPORTNE IGRE EDS

